

bokselskap.no, Oslo 2017

Johan Nordahl Brun: *Zarine*

Teksten i bokselskap.no følger 2. utgave, 1778 (København, Gyldendal).

Digitaliseringen er basert på fil mottatt fra Nasjonalbiblioteket (nb.no)

ISBN: 978-82-8319-351-0 (digital, bokselskap.no),

978-82-8319-352-7 (epub), 978-82-8319-353-4 (mobi)

Teksten er lastet ned fra bokselskap.no

Johan Nordahl Brun

Zarine

Et Sørgeespil i fem Optoge

bokselskap.no

Oslo 2017

[Til Læseren](#)

[Personerne](#)

[Første Optog](#)

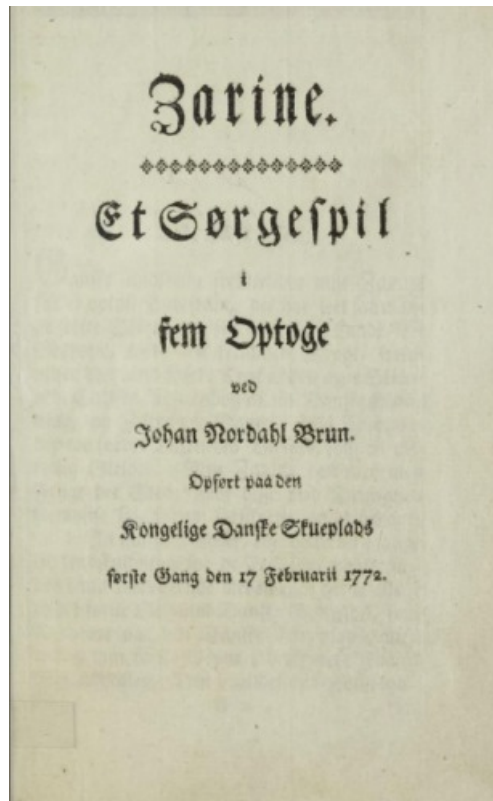
[Anden Optog](#)

[Tredie Optog](#)

[Fierde Optog](#)

[Femte Optog](#)

Til Læseren.

Ganske undseelig fremtræder min **Zarine** for et oplyst Publikum, der har seet saa mange stolte Skønheder fra fremmede Lande. **En Merope**, trods den fremmede Dragt, fremviiser dog altid stærke Træk af den ægte Skønhed. **Caliste**, stolt endog af sin Danske Klædning, og **Zaire** ere Damer, hvis Yndigheder tør fordre Tilskueres Biefald, som en vitterlig Gield. Min **Zarine** betræder med Frygt det Sted, hvor disse med Dristighed fremviise sig, forud forsikrede om at behage.

Ja gunstige Læser, kun dette vil jeg sige til Undskyldning for de Feil, som maatte findes i mit nærværende Arbeide, at det ei allene er det første Original-Danske Sørgespil, som er opført paa den Danske Skueplads, men endog min første Prøve i det høiere Fag af Digterkonsten. Den paalideligste Konstdommer vi have, (og hvo kiender ham ikke under dette Navn?) har læst og bedømmet **Zarine**: hvad han sagde til hendes Fordeel, var nok til min Opmuntring; men

denne Taknemmelighed skylder jeg ham, og mine Læsere denne Oprigtighed, rundt ud at tilstaae, at mange Feil ere rettede, efter hans Anviisning, at nogle endnu staae tilbage, som han har anviist, men jeg ikke været i Stand til at rette, uden alt for stor Omstøbning.

Ved at giennemlæse vor store **Guldbergs** almindelige Historie, fandt jeg første Gang Zarine malet med saa yndige Træk, at hun lettelig kunde overtale Digteren til at beskygge et Grundrids, der var saa ypperligt anlagt. Disse ere Forfatterens Ord:

Cyaxares har i Førstningen, som de andre Konger, reddet sig og Levningerne af sin Magt i de faste Stæder, hvilke Schytterne ikke forstode at angribe; men da disse Fienders første Hidsighed har sat sig, og Asiens Himmelegn og Vellyst ogsaa har viist sin Kraft paa dem: ja da nogle af dem vare vendte med et rigt Bytte tilbage til deres Fædreneland, og andre har uden Tvivl ladet sig købe til at gaae i Kongernes Tieneste, saa begyndte Tilstanden at forandre sig, og Schytterne at blive mindre farlige. Imidlertid har Partherne, et Folk, skjønt Schyttisk til Herkomst, anseet denne Tid for beqvemst til at rive sig løs fra **Cyaxaris** Aag, og for at gjøre det med des større Sikkerhed, givet sig under Sacernes Skyts, som og vare Schytter, men boede Østen for det Caspiske Hav. Overⁿⁱ dem regierede **Zarine**, (maaskee **Czarinde**,) en Dronning, som med al hendes Kiøns Smukhed foreenede Tapperhed og Klogskab. Det var meget, at see hende i Spidsen af sine Tropper, og uforskrækket at gjøre og udholde de blodigske Angreb. Dog hos de fleeste Schyttiske Folk vare Qvinderne stridbare; men det vi vil forundre, er, at hun havde indført Agerdyrkning og gode Sæder hos sit Folk, og ved sit Mod og Overlæg revet det ud fra den foragtede Tilstand, hun fandt det i. Saadan er den Printsesse, som **Cyaxares** for Parthiens Skyld nu maae bekrige. Efter adskillige Trefninger, hvori Lykken havde vaklet, kom det til et Slag, som **Stryangæus**, Kongens Svigersøn, vandt. Nu befordrede dette vel Freden imellem hans Herre og hende, da Parthien igien maatte finde sig i at erkiende Mediens Herredømme. Men **Stryangæus** har seet Sacernes smukke Dronning og er bleven forelsket, og hun, hvis Liv han i

et Slag havde reddet, bevidner ham, da han efter Freden besøgte hende, paa den meest indtagende Maade sin Erkiendtlighed. Heraf blev hans Lue heftigere; men da **Zarine** er lige saa dydig som smuk, og baade forskød den gifte Mands Haand og Hierte, er alt forgieves, og **Stryangæus** er daarlig nok til i Fortvivlelse at dræbe sig selv.

– Saa vidt Herr **Guldberg. Ctesias** hos **Diodorus Siculus** holder en vidtløftig Lovtale over **Zarine**, og bevidner, at hun efter sin Død blev dyrket af Sacerne med guddommelig Ære. II. Bog. Cap. II. Tiden, da dette tildrog sig, var omtrent Aar efter Verdens Skabelse 3363; altsaa 604 Aar for Christi Fødsel, da Josias var Konge over Israel. I *Memoires de litterature, tirés des Registres de l'Academie royale des Inscriptions & belles lettres* findes et Udtog af **Zarines** og **Stryanges** Historie, forfattet af **Hr. Boivin**. Han anseer den høistbequem til at være Indhold af et Sørgepil. Saa taler han derom: *Ce Sujet au Reste semble fait exprés pour etre la matiere d'une Tragœdie & je ne doute point que quelque excellent poët n'en soit tenté, tout y est illustre*. Til al Ulykke er det her faldet i en Begynders Hænder, som vil være fuldkommen fornøiet, om man anseer hans Arbeide godt nok til en Prøve. Mit Sørgepil var allerede færdigt da man viiste mig en tydsk **Zarine** af **Hr. Schønaich**. Med Fornøielse befandt jeg, at den kun havde Navnet tilfælles med min, og at jeg intet vovede ved at kalde mit Sørgepil et Originalstykke. **Hr. Schønaich** har ingen **Rhetea**, jeg har derimod ingen Rebellion, hvor **Stryange** kan viise sin Tapperhed ved at fælde Hovedmanden, og **Zarine** sin Myndighed ved at stille den ophidsede Pøbel. Men nok herom: der skal uvillige **Mænd** til at gjøre en retskaffen Sammenligning.

Lykkes dette mit Forsøg, skal jeg vist nok blive ved og ikke efterlade nogen Fliid til at forandre i et andet Sørgepil hvad man med Beskeedenhed kan viise mig at være Feil i dette.

Personerne.

Zarine, Sacernes Dronning.

Rhetea, en Datter af Cyaxares, Medernes Konge, Stryanges Gemal.

Nitocre, hendes Søster.

Stryange, Medernes Anfører, Cyaxares Svigersøn.

Lorano, een af Medernes Anfører, den fornemste næst Stryange.

Zarines og Stryanges, saavel som Rheteas Følge, Nogle Sacer.

Skuepladsen er i de tre første Optog nær ved Stryanges Leir, i de to sidste i Stryanges Leir. Handlingen begynder mod Aftenen den Dag, da det sidste Slag har staaet imellem Zarine og Stryange.

Første Optog.

Første Optrin.

Rhetea, Nitocre.

Rhetea.

Nitocre, hvilket Syn! eet Sværd det andet mødte,
Og Piile regnede, og Skiolde sammenstødte,
Og Skriig og Nederlag, og Mord og Blod og Død
Og min Stryangeⁿ² der – –

Nitocre.

Forgieves alle Stød

Imod saa kiert et Liv ved vore Sukke være!
Jeg saae ham selv – –

Rhetea.

Hvordan? – –

Nitocre.

Til vore Vaabens Ære

At fare gruesom frem, og Døden for ham gik
Og Legioner faldt.

Rhetea.

Ak! mon han Seier fik?

O! grumme Krigens Gud, udrust hans Arm med Torden!
Din Lynild fare ned og Sacer slaae til Jorden!
Vaag over Heltens Liv; thi min Stryanges Død
Min Faders Throne gav og mig det sidste Stød.

Nitocre.

Nei Himlen ynder dig, din Helt, vor Faders Throne:
Den skal Stryange snart med Seierkrandse krone
Zarine tapper er; men hvad imod en Helt,
Hvis Løvemod har gjort hans Navn til Skræk i Felt.
Os har vel Rygtet sagt, at hun var en Heltinde –

Rhetea.

Og at Stryange hun maaskee kan overvinde.ⁿ³

Nitocre.

En Kvinde ham? O! nei man Under nok har hørt
Om Heltens Tapperhed –

Rhetea.

Men ak! mit Sind er rørt,

Jeg veed ei selv hvoraf; mit Hierte ængster, trykker,
En Anelse, gid den ei spaae min Siel Ulykker.
Jeg hører, synes mig, en Stemme hvor jeg gaaer,
Som om Stryanges Død og om min egen spaaer.

Nitocre.

Hvad Under, at du er i denne Time bange,
Da Piile, Sværd og Spyd omringe din Stryange;
Til det, som aner dig, den rette Grund jeg veed:
Stryanges Fare og din egen Kierlighed.

Rhetea.

Ja du har Ret, jeg selv med slige Grunde straffer
Mit bange Hierte; men dog intet Roe mig skaffer:
En stille Qval alt meer og meer udi mit Bryst
Opelskes uformærkt, bortjager Haab og Trøst.
Ja jeg erindrer nok den Dag, da min Stryange

Mig sagde sit Farvel, hvor var mit Hierte bange?
Og han, som altid før saa kiek og mandig var
Beklemt, uroelig da skiult Sorg i Hiertet bar.
Han neppe kunde sig af mine Arme vriste,
Som om han forud alt vort fælles Vanhæld vedste;
Han sagde tit Farvel, gik bort og kom igien
Og bad: Omfavn endnu engang din beste Ven!
O! skal jeg, sagde han, for evig dig forlade?
Og mon vi aldrig meer maae see hverandre glade?
Mig kalder Krigen – du maae lære uden mig
Om Himlen byder det, at leve lykkelig.
Han gik, og disse Ord mit Hierte gennemtrængte,
Jeg ham med Suk endnu tilsidst om Halsen hængte,
Og sagde: Nei ak! nei, jeg skulde leve vel,
Naar du, min beste Deel, var revet fra min Siel?

Nitocre.

Du vilde dog ei døe?

Rhetea.

Jeg skulde overleve

En saa høitelsket Mand? nei mine Dage bleve
Mig kun til Byrde da; een Dag os begge to
Fra Livet rykke skal, til Tegn paa fælles Tro.

Nitocre.

Forlad, min Søster, jeg dit Forsæt ei kan priise:
Du Kongedatter er og Heltemod bør viise;
Stryange strider nu for elsket Fødeland,
Han stride bør som Helt, ei som Rheteæ Mand.
Han lever i vort Bryst, om han i Striden falder,
Hans Navn ei flettes ud; man hannem stedse kalder
Skytsengel for sit Land, hans Roes i Marmor staaer,
Den Helt, som dør i Krig, Udødelighed naaer.

Rhetea.

Nitocre! dersom du mit Hiertes Tilstand kiendte
Og saae hvor liden Trøst det kan af Skygger hente;
Thi Æren Skygge kun og Dydens Gienfærd er,
Den minder om vort Tab og saarer endnu meer.
Faaer jeg min Mand igien, naar man hans Mod berømmer?
Naar Efterslægten ham blant Guder Sted tildømmer?
Nei skulde Hiertet da et Lægemedel faae,
Saa var det at han slet af Minde kunde gaae.
Men døm Nitocre selv, om jeg og kunde glemme

En Mand, som han – –

Andet Optrin.

Lorano, de forrige.

Lorano.

Hvordan! hvem seer jeg! hvilken Stemme!
Stryanges Frue her!

Rhetea.

Ja, lever han, o! siig!
Ak! lever han endnu – –

Lorano.

Han lever seierrig:
Ei altid Lykken kan Zarines Vaaben føie,
De stolte Sacer nu sig under Aaget bøie,
Heltinden ydmyg af Stryange venter Fred,
At eftergive hun, som overvinde veed.

Rhetea.

Men hør! hvi tøver nu! hvor er dog min Stryange?
Mon han Zarine selv og taget har til Fange?
Og siig mig, var han glad og mon han saaret er?
Og mon han veed at jeg med Længsel venter her?

Lorano.

Stryange allermindst kan dette Møde vente,
Han til Ecbatana et Bud nu nyelig sendte
Med Underretning om den vel fuldendte Krig
Og om den Seier, som jeg vil beskrive dig:
Fra Solens Opgang vi med lige Mod og Lykke
Paa begge Sider streed; og ingen vilde rykke
Tilbage først –

Rhetea.

Kun kort: gik det Stryange vel?
Vidtløftighed er nu en Pine for min Siel.

Lorano.

Zarine Sacerne med Mod og List anførte,
Skjønt Vaaben bragede, man hendes Stemme hørte:
Frem Sacer, raabte hun, frem, frem, slaae ned for Fod

Og hug og stik og skyd! lad strømme Meders Blod!

Rhetea.

O! min Stryange, o! da var dit Liv i Fare,
Da bad min heele Siel at Himlen vilde spare
En Helt saa kier for mig: Velan, min Bøn er hørt:
Til Medynk Himlen blev ved mine Sukke rørt.

Lorano.

Knap vore Vaaben frem for tapper Modstand trængte,
Da selv Stryange sig midt ind i Faren slængte,
Alt hvad ham forekom, hans Vredes Offer blev,
Og næsten han paa Flugt den bange Fiende drev,
Da Sacer strømme frem igien fra alle Sider;
Zarine selv til Hest anfører, raaber, strider;
Hun Helten møder med betænksom Hurtighed,
Seer Faren og den strax at overvinde veed.
Da stod et blodigt Slag; alt, hvad man Vaaben kalder,
Med Gruesomhed blev brugt og Helt paa Helte falder,
En Arm den anden hug; et Sværd det andet brød,
Med Glavind, Spyd og Piil man hug og stak og skiød.
Nu saae man Krigens Gud med Vrede sig at væbne
Mod Sacers Dronning, som bestemte Krigens Skiebne:
Hun faldt af Hesten ned; rask løb Stryange hen,
Afvendte vore Hug, opreiste Dronningen:
Kom, sagde han og følg; i mig du vist skal finde
En værdig Ven, som ei allene veed at vinde –
Hvad, sagde hun, og greb med Vrede til sit Sværd,
Jeg overvunden? nei, erkiend Heltinders Værd,
Mit Liv du reddet har, men ei min Styrke svækket,
Ei Ordenen endnu udi min Hær er brækket.
Hun sagde disse Ord og Helten hende tog
Op paa sin Arm og strax en Kreds vi om dem slog.
Men med alt dette var Stryanges Sind nedslaget,
Jeg Seierherren saae, Gud veed hvoraf betaget.

Rhetea.

Men tael, hvi sørger han? han vist nok saaret er?

Lorano.

I Hiertet ja maaskee – Jeg kan ei sige meer. –

Rhetea.

I Hiertet – nu vel an, hans høie Siel jeg kiender;
Mod undertrykte Dyd den tidt af Ømhed brænder:
Han uden Suk ei seer Zarines tappre Haand,

Som nyelig Scepter bar, at bære Slavebaand.

Lorano.

Zarine tapper ei og modig er allene,
Hos hende Mod og Dyd og Viisdom sig forene –
Og naar jeg lægger til: hun skøn som Solen er –

Rhetea.

Man altsaa Grunden let til Heltens Ømhed seer,
Han høit Fortienester endog hos Fienden agter,
Og Lykkens slibrig Gunst ei uden Frygt betragter,
Den smiler nu for ham og er Zarine vred;
Med Grund befrygter han dens Ubestandighed.
Velan Nitocre, vi gaae hen for hid at hente
Den Krands, jeg flettet har, det Sværd, min Fader sendte:
Ham Krandsen være skal paa Kierlighed et Pandt
Og Sværdet Ærestegn fordi han Seier vandt.
(*de gaae.*)

Tredie Optrin.

Lorano, (*allene.*)

Han vandt; men vidste du at han ved denne Seier
Sin Dyd, sin Roe har tabt; ja naar jeg overveier
Hans Medynk, Ord og Suk og den Forvirrelse,
Jeg Elskov kunde der i Strid mod Dyden see;
Nu Blodet Skamfuldhed paa Heltens Pande maler,
Nu staaer han længe taus, nu kort og afbrudt taler,
Nu for Zarine han paa Knæ nedkaster sig
Og nu igien staaer op fra Jorden pludselig.
Ja det er aabenbart, han elsker vist Zarine:
Han sine Ønsker naae! men jeg naaer ogsaa mine:
Stryange lastefuld landflygtig blive maae
Og hans forladte Plads for mig skal aaben staae.
Da skal den Elskovs Ild, som ulmer i mit Hierte
Og det saa længe har forvoldet lønlig Smerte,
I lyse Flammer sees. Hvad Ære Lykke naar
Jeg engang til Gemal en Kongedatter faaer.
Jeg Tønder sanke vil nu til Stryanges Lue,
Opmuntre ham til sin Zarine at beskue,
Beskrive hendes Dyd og Mod og Yndighed
Og sort afmale ham Rheteæ Kierlighed.
Naar han Zarine da sit Hierte haver skienket
Og Troe og Love mod sin Brud og Konge krænket;
Jeg for Cyaxares da som Misgierningsmand

Ham strax anklage skal; men see der kommer han.

Fierde Optrin.

Stryange. Lorano.

Lorano.

Du tappre Meders Helt, vort Riges Haab og Stytte!
Til Lykke nu med Fred og med dit rige Bytte.

Stryange.

Hvem jeg? jeg lykkelig! fordi jeg vandt et Slag?
Jeg burde, det er vist, velsigne denne Dag.
Med Glæde mødte jeg den blide Morgenrøde;
Men Aftenen ak! den vil bittre Smerter føde –
Vi faae Lorano snart den længe ønskede Fred,
Zarine selv af Mord og Brand og Krig er kied.
For mig er dog ei Fred, en Striid er i mit Hierte
Imellem Lyst og Pligt, imellem Fryd og Smerte,
Imellem Frygt og Haab og Had og Kierlighed,
Min sønderrevne Siel ei nogen Redning veed.

Lorano.

Stryange! hvad er det? i Dag da Glæden byder,
At hver en Meder sig i Seiers Sange fryder;
Du eene sukke skal? Du føler intet af
Den Glæde, Himlen selv det ganske Rige gav.
Du sørger og hvorfor? oplad mig dog dit Hierte,
Det ellers briste maae, dølg ei din Qval og Smerte!
Tal frit, du kiender mig, min Taushed og min Troe
Hvo veed? mit ringe Raad – –

Stryange.

Det kan ei skaffe Roe.

Siig hvad Undskyldning er? hvad Raad for en Lastværdig?
Som nedrig Vellyst gjør til Sviig, til Meeneed færdig,
Som glemmer Lov og Pligt?

Lorano.

Jeg dig begriber ei;

Hvor er Forræderen?

Stryange.

Hvor er han! – det er jeg;

Jeg, som forraade vil den beste Svigerfader,

Jeg, som hans Datter nu mod Pligt og Eed forlader,
Jeg, som hans Fiende til Gemal begiere kan
Og voldsom slukke vil min første Elskovs Brand?
Ja jeg, som taler her, jeg selv er det Uhyre.

Lorano.

Hvis du kun mod dig selv din Vrede vilde styre,
Da var du mindre grum, Rhetea elsker dig?
Det tænker du! men viid, at hun forstiller sig
Hun troeløs er --

Stryange.

Nei holdt, du hendes Dyd vanærer,
Og ved opdigtet Trøst lastværdig Lue nærer:
Du ei formindske maae min Last og hendes Dyd. [n4](#)

Lorano.

Nei aldrig kiendte jeg den onskabsfulde Fryd,
At smigre for min Ven ved andre at fornærme;
Nei Himlen dig og mig saa sandt fra Ondt beskierme,
Som din Rhetea nu koldsindig troeløs er;
Men du, som Hofmand, bør ei sligt dig tage nær.
Ja ved qvindagtig Dyd en Helt som du maae kiedes;
Nei nei, en værdig Brud Stryange nu beredes,
Som ligner ham i Mod. Zarine seierrig
Sin Haand, sit Hierte, ja sin Throne byder dig.

Stryange.

Skal jeg da min Gemal og Kongen selv forraade?

Lorano.

Som Konge kan du let undvære Kongens Naade,
Da bliver Villien Lov, du viis, retfærdig er,
Naar dine Ønsker du i alt opfyldte seer:

Stryange.

Det er Tyranners Sprog

Lorano.

Nu vel, adspørg din Ære
Bør den i Helters Bryst ei Herskerinde være?
Den ofte fordrer at en nedrig kielen Lyst
Fornægtes, drives ud af mandigt hærdet Bryst.
Til Thronen Himlen dig i Dag en Vei bereder--

Stryange.

Hvad? Himmel? nævn ei den, den hader en Meeneder. ¹⁵

Lorano.

Men naar du soret har en ubetænksom Eed,
Da bryd den uforsagt og Himlen blier ei vred;
Rhetea har hun vel en Throne dig at byde?
Cyaxares kan døe; men du maae dog adlyde
Har ei Astyages til Faders Throne Ret?
Og at adlyde ham, betænk hvad koster det?
Velan, din Lykke grib, du kan med Fryd bestige
En Throne, som du vandt foruden Blod og Krige
Og for din Konges Had kast al Bekymring hen,
Du var hans Undersaat, du bliver da hans Ven.

Stryange.

Hans Ven! han elske den, som mod en yndet Datter—

Lorano.

En Konge Venskab kun paa Grund af Nyttens skatter,
Med mægtig Naboe vil enhver i Forbund staae,
Men Dyd og Last ei i Betragtning komme maae.
Nok, Æren byder dig — —

Stryange.

Jeg kiender ingen Ære,

Som kan mod Dyd og Pligt og Troeskab stridig være.
Naar en Lastværdig jeg endog paa Thronen seer,
Jeg undertrykte Dyd dog altid agter meer.

Lorano.

Alt det er Heltes Dyd, som Ærens Love lærte.
Mit Raad foragter du! men spørg engang dit Hierte,
Det strax retfærdiggjør din Lues Heftighed,
Zarine, siger det, fortienet Kierlighed.

Stryange.

Ak! du bevæbner dig mod Dydens svage Side:
Fornuften kan ei meer mod dig og Hiertet stride,
Velan, det er forbie, jeg Tiger være maae,
Rhetea du af mig dit Banesaar skal faae.
Ja du skal døe af Sorg, fordi jeg blev Forræder,
Det hårde skal mit Sind jo meer Rhetea græder,
Min første Kierlighed til Grumhed vendes skal,
Kom med dit onde Raad, tal nu, Lorano tal.

Lorano.

Rheteæ Falskhed maae din Heftighed undskylde,
Jeg som en trofast Ven mit Løfte skal opfylde,
Ved mig retmæssig Sag du skal mod hende faae,
Forlad dig kun paa mig, jeg strax begynde maae.
(han gaaer.)

Femte Optrin.

Stryange, *(allene.)*

Ak! Himmel! hvilket Skridt! hvor er jeg? hvilke Tanker!
Af Skræk, af Skamfuldhed mit grumme Hierte banker,
O! Guder, o! hvi slaaer ei Vredens Torden ned
Og knuser en Barbar og straffer Gruesomhed?
I tøve! nu velan, alt meer mit Hierte hærdes,
Jeg snart ei længer skal for Guder, selv forfærdes,
Til Laster jeg alt meer og meere Styrke faaer,
Om Pligt og Dyd og Gud al Tanke mig forgaaer.
Zarine! ja du har en Talsmand i mit Hierte,
Som alt for meget mig om dine Dyder lærte.
Den Viisdom hun mig tit i Krigen skue lod,
Den Ædelmodighed, det meer end Heltemod.

(efter nogen Taushed.)

Hun taler, hvilket Sprog og Tænekraft og Orden!
Hun strider, hvilket Mod! hun truer, hvilken Torden!
Hun byder, Tigren selv med Lyst adlyde vil!
Hun hader, hvilken Skræk! hun elsker, hvilken Ild!
Men hvad! Rhetea der – –
(hun kommer hastig ind.)

Siette Optrin.

Rhetea, Nitocre, Stryange.

Rhetea.

O! jeg min Seiervinder

Omfavner, men hvordan! jeg dig bedrøvet finder;
Tag min Stryange dog, tag Deel udi min Fryd,
Og af Rheteæ Haand ei denne Krands forskyd,
Og dette Sværd, som dig – –

Stryange. *(rykkende Sværdet af hendes Haand.)*

Ja jeg skal Sværdet tage,

Men viid, en Troeløs kan ved Gaver ei behage.

Rhetea.

En Troeløs! Himmel! hvad! hvo har bedraget dig?

Stryange.

Det veed Rhetea best! skielv, naar jeg hevner mig!
Nok, lad mig gaae – –

Rhetea, (*holder ham tilbage.*)

Nei holdt, igiennemboer mit Hierte.

Jeg skielve for din Hevn! hvad er det, hvilken Smerte?
Forklar mig denne Drøm! hvordan du hader mig?

Stryange.

Jeg hader, straffer og forbander altid Sviig.

Rhetea.

See din Rethea her for dine Fødder falder
Og Jord og Himmel selv til Straf og Hevn paakalder:
Gid Lynilds Straaler ned udi mit Hierte slaae
Og Jorden revnende mig strax opsluge maae
Om ei min heele Siel for dig Stryange brænder
Og om jeg anden Fryd og Roe og Lykke kiender.
End den, jeg føler i din ømme Kierlighed;
At leve, døe hos dig jeg stedse var bereed.
Hvor ofte har jeg sagt? hvor ofte skal jeg sige?
At jeg foragtede min Faders heele Rige
Og vilde glad med dig midt i en Ørken boe
Og jeg, jeg skulde nu ei længer være troe.

Nitocre.

Rhetea har du glemmt Cyaxares din Fader!
At for hans Undersaat du dig saa dybt nedlader?
Viid disse Sukke kun vanære meer din Stand.

Rhetea.

Nei de mig Ære gjør, de ofres til min Mand.
Om jeg mit Hierte selv af Brystet kunde rive,
Jeg var i Stand dertil, for Troeskabs Pandt at give;
Men er ei Taarer nok? foragter du min Eed?
Velan, stød til og hevn en skuffet Kierlighed.

Stryange, (*ved sig selv.*)

O! hvilken gruesom Strid, mit Hierte bliv forhærdet. ⁿ⁶

Rhetea.

Stryange tal, hvordan! du er maaskee forfærdet,

Fordi Mistanke dig saa vit forledet har;
Siig, hader du endnu, elskværdige Barbar.

Stryange.

Nei Kierlighed til dig er Kilden til min Smerte;
Men gid kun bittert Had opfylde maae mit Hierte
Jeg maae, – jeg gyser for min egen Gruesomhed
Jeg maae forglemme dig og Himlen og min Eed.
(han gaaer.)

Syvende Optrin.

Rhetea. Nitocre.

Rhetea.

Retfærdig Himmel, hvad! var det ham selv som talte?
Min Mand! Stryange, som sit Raserie afmalte?
Jeg gyser, hvilke Ord! min Søster ak jeg maae –

Nitocre.

Uskyldige, du skal af Himlen Biestand faae.
Hvo kan udredde sig af disse Bitterheder?
Og hvo kan holde ud det Stød, man os bereder?
Stryange nu saa grum, der før saa venlig var,
Mod Dyden, Guder, dig en spottende Barbar.
Han! en Misgierningsmand! han sin Rhetea hader?
O! Gud, i hvilken Qval han sin Gemal forlader!
Ja Himmel! hvis du dog endnu retfærdig er
Og undertrykte Dyd paa Jorden haver kier,
Straf en Lastværdig – –

Rhetea.

Nei beed godt for den Forræder!

Den kun er uden Haab, som sig i Laster glæder.
Han skrækkes ved sig selv, han strider, gid han maae
I Guder! hører, gid Stryange Seier faae.

Ende paa første Optog.

Første Optrin.

Stryange, (*allene.*)

Hvad Strid udi mit Bryst, en Ild den anden møder:
Af Ømhed nu for dig Rhetea Hiertet bløder,
Nu Sacers Dronning vandt og hendes Yndighed
Udjaget af mit Bryst min første Kierlighed.
Nu Pligt og Eed igien mit Hierte sønderriver,
Min Elskov hader jeg, og selv min Bøddel bliver.
Ja, Dyd, Uskyldighed! du har, jeg føler det,
Du har i Himlen den, som vaager for din Ret –
Men Sacers Dronning – Nei jeg Dyden overvinder
Jeg glemmer Eed og Pligt og ingen Lov forbinder –
Dog – hvorfor glemme Pligt? Jeg Dronningen har kier:
Det er: jeg agter høit Dyd og Fortienester – –
Men kan Meeneederie paa denne Grund undskyldes?
Nei, Laster dog omsonst med Dydens Glands forgyldes:
Hvad har Rhetea gjort? Mon hun lastværdig er?
Fordi jeg ønsker det og har en anden kier?
Dog har Lorano sagt – – Men see, der er Zarine,
O! Himmels Træk og majestætisk Mine!

Andet Optrin.

(Zarine og en Vaabendrager, tillige med fire Bevæbnede, som gaae tværs igiennem Skuepladsen, og Stryange.)

Zarine.

Stryange! Meders Helt og Martis tappre Søn!
Ved dig blev denne Dag for alle Dage skøn.
I Dag jeg første Gang min Ligemand har fundet,
Som ei ved Vaaben har, men ved Velgierning vundet;
Men viid, jeg taaler ei at du mig overgaaer,
Og til at hevne mig jeg vist Anledning faaer.
Da vil jeg lære dig at Sacers Dronning eier
Et Hierte, som attraaer ei nogen større Seier,
End den, at vinde ved Høimodighed og Dyd;
At gjøre Vederlag er store Sieles Fryd.
Blant mine Sacer var det kun min sande Ære,
Naar jeg den Ypperste ved Dyder kunde være,
Saa tit Fortienester jeg gav sin rette Løn,
Og rørt af Medynk blev ved den Fortrængtes Bøn.
Og du, Stryange – Nei du bør ei Seier Vinde:

I Ædelmodighed du skal din Lige finde,
Jeg utaalmodig nu kun ønsker Leilighed,
Hvorved at faae beviist min Siels Erkiendtlighed.
I Krigen saae jeg dig din Hær som Helt anføre,
Og dristigt Anfald med Forsigtighed at gjøre;
Jeg blev din Viisdom vaer og saae dit sande Mod.
Ak! tænkte jeg, i Dag vil Seier koste Blod.
Jeg Ild i Sacerne ved mine Raab oppusted:
Og selv med Raad og Mod og Vrede mig udrusted;
Jeg følte mig ei selv, jeg allevegne var,
Og denne Arm til dig, Stryange, Døden bar.
Jeg faldt og mine Folk jeg hørte strax at skringe:
O! Dronning o! nu faldt med dig, det heele Rige:
Min Siel igiennemtrængt af denne Torden blev,
Mit Pilekoger jeg forbittret sønderrev.
I dette Øieblik jeg først min Fiende kiender:
Du selv mig rykker ud af dine Meders Hænder
Opbyder os til Fred og vil ei stride meer,
Fordi du ved mit Fald mit Folk nedslaget seer.
Du ei benytter dig af min uhældig Skiebne,
Du kun med Vaaben vil mod Vaaben dig bevæbne,
Med en Ulykkelig du har Medlidenhed,
Og mig forunder Valg imellem Strid og Fred.
Paa Ædelmodighed jeg vist ei kunde skiønne,
Om med Høiagtelse jeg dig ei vilde lønne;
Ja ønsker Meders Helt med os at have Fred:
Velan, at slutte den jeg er med Lyst bereed.

Stryange.

Et andet Forbund først vi bør o! Dronning gjøre,
Du før min Meening veed; o! maatte jeg kun høre
Et Svar, som glædede min længselfulde Siel!
Velan, det staaer til dig, bestem Stryanges Vel.

Zarine.

Stryange! ja du er det beste Hierte værdig.
Betaler det min Gield, velan saa er jeg færdig;
Jeg Hiertet skylder dig; retmæssigt er dit Krav.
Det Liv bør være dit, som du mig nyelig gav:
Men kielen Elskov bør ei dig og mig forleede,
Smaa Siele drives kun ved heftig Attraa's Hede.
Cyaxares maae først samtykke dette Baand.

Stryange.

Cyaxares, hvorfor?

Zarine.

Han selv med egen Haand
Stryange leede skal som Brudgom til Zarine.

Stryange.

Al Ophold blive vil min Siel til Qval og Pine,
Til Kongen sender jeg strax en Herold, som skal
Berette Seieren, min Elskov og dit Valg.

Zarine.

Men er det saa du vil din Brud engang behage?
En Dronning tænker du udvælger til sin Mage
Den, som mod Eed og Pligt sin Herre har forladt,
Den, som har paa sit Navn et Lasters Mærke sat?
Nei nei, Stryange viid jeg Ærens Love kiender.
Et nedrigt Baand ei skal vanære disse Hænder;
Om du som min Gemal til Roxanace kom,
Cyaxares med Grund strax fældte denne Dom:
Zarine nu ei meer har kunnet Modstand gjøre,
Hun derfor har forsøgt Stryange at forføre;
Man kiender Qvindens List; hun, for at skuffe mig,
Med Overløberen endog foreener sig.

Stryange.

Nei dette gaaer for vidt – –

Zarine.

Stryange dæmp din Vrede
Du vil dog aldrig mig til denne Skam forleede?
Jeg her i Faders Sted Cyaxares anseer.
Du ikkun som hans Søn mit Hierte værdig er,
Paa ædle Handlinger man høie Siele kiender;
Hvor sødt, naar en Monark foreener vore Hænder,
Naar tvende Rigers Folk med samlet Iver skal
Ved Bøn til Guderne velsigne vores Valg:
Saa staaer det Konger an sin Bryllupsfest at holde.

Stryange.

Ak! Himmel, hvilken Qval maae det min Siel forvolde.¹⁷

Zarine.

Stryange! men hvordan er det dig til Besvær,
At tale nogle Ord for den, du haver kier?
At sige din Monark, hvis Vink du bør adlyde,
At Sacers Dronning har en Krone dig at byde?

Og at vi begge to vort Venskab byde ham?
Er det for vanskeligt? anseer du det for Skam?

Stryange.

Før maae du føre mig til Parthien som Slave.

Zarine.

Jeg altsaa til Gemal skal en Friegiven have!
Før straffe Himlen mig; men siig mig, kiere siig:
Hvad mod Cyaxares dog har opirret dig?

Stryange.

Hør Dronning, straf mig kun med Spot, Foragt og Vrede:
Jeg mod det værste Stød mit Hierte vil berede;
Men viid: Cyaxares jeg aldrig meere seer,
Og aldrig af hans Mund Befalning tager meer.
Imellem ham og mig alt Forbund er ophævet.
Jeg hidtil har hans Ret med Flid og Mod handthævet,
Han aldrig ventet har, dog skienker jeg ham Fred;
Ei nogen Dødelig til saadant Grunden veed.
Zarine troe dog kun Stryange Æren kiender,
Og skjønt en heftig Ild udi mit Hierte brænder,
Den før fortære mig, før jeg bekiender her
Hvad Grunden til mit Had og min Bekymring er.

Zarine.

Men hvo er Borgen for at ei min Ære lider?
Din Taushed – –

Stryange.

Dronning, viid det mod mit Løfte strider
Og mod min Pligt – –

Zarine.

Nu vel, men tænk at Æren er
En Skat, vi meere bør end Livet have kier.

Tredie Optrin.

Lorano, de forrige.

Lorano.

Ved Leiren venter dig, Stryange, nu den Skare,
Som for sit Fødeland har sat sit Liv i Fare,
Hvis Saar bevidne dig, at de foruden Frygt
I Krigens Heede har det Yderste forsøgt.

Naar deres Tapperhed personlig du berømmer.
Enhver med sine Saar sig strax lykkelig dømmes.
Og du o! Dronning følg Anføreren og see,
At Roes for Tapperhed kan læge Saarede.

Zarine.

Ja kom Stryange! vi gaae hen for at beskue
De grumme Virkninger af Sværd og Spyd og Bue;
Og vore Saarede skal lære dig og mig,
At Seierherren selv endog har tabt ved Krig.
Hvad har Monarken vel til Vederlag at give
For dem, som Haand og Fod i Krig afhugne blive?
Naar Sundhed er forliist, hvad gjør da lykkelig?
Den derfor Bøddel var, som Glæde fandt i Krig.
Min Gud, hvor trænge sig de Sukke til mit Hierte,
Som stønnes ud af den, der under Vee og Smerte
Paakalder Lægens Hielp og gyser for sig selv?
Kom, følg min Helt, betragt vor Gruesomhed og skielv.
(*de gaae.*)

Fierde Optrin.

Lorano, (*allene.*)

Hvad Uforsigtighed! han hid Zarine førte.
End om Rhetea kom og deres Tale hørte!
Og deres Kierlighed; da var den heele Sag
Til fælles Undergang og Skiendsel lagt for Dag.
Jeg til Rhetea selv bør dette Budskab føre;
Af falsk Fortroelighed en Dyd jeg her skal gjøre.
Dog nei – hvis hun derom kun mindste Kundskab fik,
Hun strax med Bøn og Graad til Sacers Dronning gik,
Og hun, af Pligt og Dyd og Eed en blind Slavinde,
Sig aldrig vilde meer til en Meeneeder binde:
Stryanges Vanhæld da med min foreenet var;
Men see, der kommer hun, nu gielder det et Svar.

Femte Optrin.

Rhetea. Lorano.

Rhetea.

Som Natten sagtelig op over Himlen glider,
Saa voxer Frygt og Sorg; forgieves Haabet strider.
Men hvad! Lorano her! tal, glæd mig, om du kan?
Siig, hvad fortryllet har den allerbeste Mand?

Lorano.

Hans Brøde Himlen veed; men nok han er lastværdig,
Og til jeg veed ei hvad for en Misgierning færdig.

Rhetea.

Til en Misgierning han! o! nei Stryanges Siel
Er alt for stor dertil, jeg kiender ham for vel.

Lorano.

Hvad vil du kalde det, om han Rhetea hader,
Og om Forræderie opspindes mod din Fader?,

Rhetea.

Forræderie – min Mand! nei du lastværdig er,
Som mod en prøvet Dyd, mod den jeg haver kier
Saa grov Beskyldning tør med dristig Frækhed føre.

Lorano.

Tillad, jeg beder dog – –

Rhetea.

Jeg intet meer vil høre.

Lorano.

Din egen Velfærd – –

Rhetea.

Naar om ham jeg intet veed,
Adspørger jeg saa trygt min egen Kierlighed.

Lorano.

Men Kierlighed er blind – –

Rhetea.

Men Blindhed selv er Lykke,
Naar større Lys alt Haab kun skulde undertrykke:
Ja selv Vildfarelse gjør ofte lykkelig;
Var end mit Haab en Drøm; bør du da vække mig?

Lorano.

Elskværdige! jeg bør, en hellig Pligt mig byder,
Just naar det falske Haab sig midt i Drømmen fryder
Og nær sin Undergang paa Bredden roelig laae,
Bør jeg da tie, som en Afgrund aabnet saae?
Hvad kan friekiende mig, om jeg det mindste dølger?

Min Taushed bliver vist ei uden grumme Følger.

Rhetea.

Nu vel! saa tal, men tænk, du taler om min Mand;
Usandhed allermindst mod ham jeg taale kan.

Lorano.

Jeg veed ei endnu alt; men nok, Stryange søger
Din Undergang og det, som meest min Frygt forøger—

Rhetea.

O! Himmel! styrk mig dog mod et saa gruesomt Stød:
Bliv ved, Lorano, tal, forkynd mig kun min Død.

Lorano.

Bag ved Stryanges Telt jeg nyelig fik at høre
Hans Ord til Bagoas: du, sagde han, skal føre
Mig Underretning om hvad Virkning Giften gjør,
Vent til hun drukket har og løb saasnart hun dør.

Rhetea.

Lorano, ja jeg dør, al Kraft med eet forsvinder;
Den kolde Gysen jeg i hver en Aare finder;
Jeg dør foruden Gift; o! Himmel styrk mig dog,
Saafremt du nogen Deel i Dydens Skiebne tog.

Lorano.

Den vaager over Dyd og redder den af Fare,
Maaskee den ved min Haand vil her dit Liv bevare,
Følg derfor strax mit Raad, du Flugten tage maae:
Af mig du Vagt og Vogn og Følgeskab skal faae.

Rhetea.

O! hvilket gruesomt Raad! jeg flye fra min Stryange!
Dumdristige, du tør endog af mig forlange,
At jeg paa dine Ord skal slig Beskyldning troe?
Forvirret, skielvende, betagen Sands og Roe,
Jeg iiler for at faae nyt Lys i dette Mørke;
Stryanges egen Dom skal dine Ord bestyrke;
Saa længe tvivler jeg —

Lorano.

Holdt! holdt, jeg dig besvær

Ved Guder, Himmel, ja ved alt hvad helligt er:
Det er min Undergang, min Død, om du mig røber,
Jeg, som til dig med Frygt og Livets Fare løber;

Saasnart jeg mærket har det Stød, som truer dig,
Vil du til Vederlag da saa forraade mig?

Rhetea.

Jeg din Oprigtighed med Taushed skal belønne,
Saa fremt jeg ellers veed paa Venskab ret at skionne,
Men intet stille kan min Siels Uroelighed
Førend jeg haver talt – –

Lorano.

Tænk paa din Sikkerhed;

Lad kun den første Storm sit Raserie udtømme,
Forsøg imidlertid hans Vrede at undrømme.
Med Tiden han maaskee om Naade beder dig.

Rhetea.

Lorano, denne Bøn var let bøn hørt hos mig:
Men om jeg Flugten tog – nei jeg vil alt forsøge;
Lad end min Dristighed min Sorg og Straf forøge,
Jeg for Stryanges Fod med Bøn mig kaster ned,
Paa Himlen stoler jeg og min Uskyldighed.
Min heele Siel udøst i Suk og Graad skal være,
Med en Ulykkelig han vist skal Medynk bære!
Han skal tilgive, ja han skal omfavne mig,
Min Kierlighed tilsidst skal blive seierrig.
Og denne Gift maaskee en anden han bestemte
Maaskee – jeg veed ei hvem, mit Navn han dog ei nævnte?
Og hvoraf slutter du den lavet var for mig?
Lorano! nei jeg troer du har bedraget dig.

Lorano.

Men naar – –

Rhetea.

Berøv mig dog ei denne søde Tanke,

Lad en udmattet Siel af Haabet Kræfter sanke,
Forskaan mig for at troe – –

Lorano.

Jeg svær ved Guderne. [n8](#)

Rhetea.

Spar kun din Eed og ynk daarlig Tvivlende.
Min Tvivl er dog en Pligt og Haabet er min Glæde;
Ja skal jeg end engang min Daarlighed begræde,

Saa veed jeg dog jeg har, trods Skiebnens Bitterhed,
Bevaret til min Død en hellig Troeskabs Eed.
Fra første Dag da han mit unge Hierte rørte,
Da første kielent Suk fra bange Brøst han hørte,
Da jeg ham skiælvende gav første Gang min Haand,
Har Venskab meer og meer bekræftet dette Baand.
Han var min Mand, min Ven, min Elsker og min Glæde,
Hans Hierte var for Dyd og Kierlighed et Sæde;
I Fred elskværdig og en tapper Helt i Krig,
Og denne Helt var min og jeg var lykkelig.

Lorano.

Du var, det er forbie – –

Rhetea.

Det samme Sprog du taler

En ængstet Kierlighed kun ilde den husvaler,
Som gjør en elsket Ven forhadet, mistænkelig:
Nei, viid jeg elsker ham til Trods og hader dig.
Gaae bort, forund mig Roe – –
(*Han gaaer.*)

Siette Optrin.

Stryange, Rhetea.

Rhetea.

Han tør min Mand vanære?

Nei min Stryange! nei! mit Hierte dit skal være,
Man sige hvad man vil – men Himmel er du der?
Forbittret! o! betænk, jeg din Rhetea er.

Stryange.

Forskaan mig dog engang for disse Suk og Bønner,
Jeg kiedes kun derved; jeg er ei den som skionner
Paa Qvinders kielne Graad; forstyr mig ei; jeg veed
Alt hvad du sige kan om Troeskab, Kierlighed.

Rhetea.

Stryange! straffer du saa haardt det beste Hierte?
Jeg segner kraftsløs; og savner i min Smerte
Den ømme Trøst, som før har lindret al min Nød,
Den Trøst at græde frit i min Stryanges Skiød.
Er du ei meere min, hvad har jeg da at haabe?
Hvi vil jeg da omsonst til døve Guder raabe?

Stryange! maatte jeg endnu omfavne dig
Og døe udi din Arm, saa døer jeg lykkelig.
O! du bevæget er, maaskee det dig fortryder?
Mit ganske Hierte jeg dig strax igien tilbyder.
Den Glæde mig forund, jeg dig tilgive maae – –
Lad mig min Mand igien, lad mig dit Hierte faae.
Ja Himlen veed det best, mit ømme Hierte brændte,
Det Suk paa Suk for dig til Krigens Gud opsendte,
Og da du Seier vandt, min glædefulde Siel
Forvirret spurgte strax: gaaer det Stryange vel?
Men nu jeg kommer her for Hiertet at udbrede,
Min allerbeste Ven! har jeg fortient din Vrede?
Trøst din Rhetea dog, tal, min Stryange, tal
Befrie min ømme Siel, jeg ellers døer af Qval.

Stryange.

O! hvilke Følelser! mit Hierte sønderrive:
Og dine Sukke mig saa mange Tordner blive,
Bebreide mig min Skam; ja jeg lastværdig er,
Det dig uværdigt er, om du mig haver kier.

Rhetea.

Den mindst lastværdig er, som meest sig selv fordømmer;
At tie med sin Roes den Viise stedse sømmer.
Kom min Stryange, kom, lastværdig som du er;
Bekiend det nok engang og jeg dig elsker meer.

Stryange.

Rhetea! ja du var en bedre Skiebne værdig.
See der er Sværdet, stød og straf kun en Lastværdig.

Rhetea.

Ak! Himmel! med dig selv du ikkun fører Krig,
Men naar jeg elsker, ja naar jeg tilbeder dig,
Er det endda ei nok! skal endnu Klager høres?

Stryange.

Ja min Misgierning ei dermed retfærdiggjøres.

Rhetea.

Misgierning! store Gud! tal dog, jeg dig besvær,
Oplys min bange Siel! tal om du mig har kier.

Stryange.

Om jeg dig haver kier! Du Hiertet sønderriver,
Din Ømhed straffer mig og Stød paa Stød mig giver,
Ja Skam, Bebreidelse med Harm foreene sig,

Og storme i mit Bryst, som for at dræbe mig;
Jeg, jeg er en Barbar, det skal din Sorg dig lære,
Jeg kan Fortvivlelsen ei meer i Hiertet bære,
Den bryder voldsom ud: hør nu din Mand og skielv:
Jeg hader Dyd og dig og Guder og mig selv.
(*Han gaaer.*)

Syvende Optrin.

Rhetea. (*allene.*)

Hvor er jeg! hvilken Skræk! ak! Himmel jeg fortviler!
Nei efter den Barbar med svage Skridt jeg iiler
O! Himmel du som seer min Smertes Bitterhed,
Formild hans Raserie og styrk min Kierlighed.
(*Hun gaaer.*)

Ende paa andet Optog.

Tredie Optog.

Første Optrin.

(*Stryange kommer ind og har Zarine ved Haanden.*)

Zarine.

Dyb Taushed hersker her. Paa Mørkets lette Vinger
Fremglider stille Nat, dens sorte Sløer omringer
Naturens heele Kreds: Nu er det Tid og Sted,
At aabenbare dig min Frygt og Kierlighed.

Stryange.

Din Frygt – –

Zarine.

Stryange, ja gid den ugrundet være!

Og min Vildfarelse du mig kun vilde lære,
Jeg elsker Sandhed høit; men Hiertet ønsker her
Et Vidnesbyrd af dig, at det bedraget er – –

Jeg Krigen har forsøgt og Stæder overvundet,
Jeg Freden dyrket har og i dens Skygge fundet
En sød og stille Roe og føler al den Fryd,
Som Konger føle kan ved at belønne Dyd.
I Dag jeg føler først en Ild udi mit Hierte,
En Fryd, som ligner Frygt, en Vellyst fuld af Smerte,
Af Længsel, Ønsker, Tvivl, Mistanke, Traurighed,
Velan, jeg fatter let at det er Kierlighed.
Men skal dog Kierlighed til Selskabsbroder have
En Qval, som Elskeren bestandig gjør til Slave?
Er stedse Kierlighed Lyksaligheds Ruin?
Maaskee den er det kun, saasnart den er som min?
Ja dette bør jeg troe; til dig jeg derfor kommer,
Min Elsker være skal min og sin egen Dommer.
Du sukker, skielver ved at nævne Kierlighed.

Stryange.

Jeg skielver – Dronning, nei jeg er med Lyst bereed.ⁿ⁹

Zarine.

Cyaxares – –

Stryange.

Hvad han? – –

Zarine.

Du røber dig, Stryange.

Stryange.

Jeg røber mig! hvormed? – –

Zarine.

Min Helt! hvor er jeg bange!

At din Monark mod dig en vigtig Klage har,
Og strax min Kierlighed en grov Misgierning var.

Stryange.

Og dette kan du troe, om den, som dig tilbeder?
Men naar jeg svær ved Gud og althvad helligt hedder

Zarine.

Saa voxer kun min Frygt, min Tvivl bestyrkes meer:
Spar derfor kun din Eed og siig hvad Sagen er.
Du veed min Kierlighed din Brøde let undskylder,
En Dronning mod sig selv sin Pligt kun slet opfylder,

Naar hun ei kiender den, hun vælger til Gemal:
Oplys min bange Tvivl! tal da Stryange, tal –

Stryange.

Din Tvivl mig Uret gjør – –

Zarine.

Din Taushed dig vanærer

Og mod din Villie mig din Skam og Brøde lærer.
Din Hær at samles byd, reis til din Konge hen,
Du bliver min Gemal, saasnart du er hans Ven.

Stryange.

O! Dronning! holdt, jeg dig besvær ved alle Guder,
Og ved vor Kierlighed, du mig min Død bebuder.
Thi viid Cyaxares min Fiende være maae,
Om du end vilde selv med ham i Forbund staae.
Før du mig Hiertet gav, var du min Konges Fiende,
Og nu jeg hader ham, strax er du hans Veninde.
Bør du da elske den, som har mit Had fortient,
Og naar min Vredes Grund mod ham er ubekientd,
Skal Kierlighed da strax om mig det verste dømme?
Undskyldning kunde her en Elskerinde sømme.
Cyaxares og kan begaae Forbrydelser.
Nødvendig Tausheds Lov mig ei tillader meer.
Nok, Tiden lære skal hvor dyrt Stryange køber
Zarines Hierte; men hvis nu min Tale røber
Min Konges dybe Raad; jeg Troeskabs Løfte brød,
Og vore Ønsker fik et alt for gruesomt Stød.

Zarine.

Velan, jeg uden dig skal underrettet blive,
Og ei mit Hierte før og ei min Haand bortgive,
Før jeg ret kiender dig og Grund til alting veed;
Det fordrer Æren, ja det fordrer Kierlighed.
(hun gaaer.)

Andet Optrin.

Nitocre, Stryange.

Nitocre. (som har hørt de sidste Ord.)

Det fordrer Kierlighed – –

Stryange. (som seer efter Zarine.)

Hvad skal min Skiebne blive?

Nitocre. (*i det hun træder frem for ham.*)

Min Gud hvad hører jeg? vil du da sønderrive
Saa helligt Baand?

Stryange.

Hvem, jeg? hvad Baand? jeg intet veed –

Nitocre.

Og jeg veed meer end nok: jeg veed din Kierlighed.
Troeløse! er det saa du Eed og Løfte holder?

Stryange, (*afsides.*)

Ak! den Bebreidelse mig Døden selv forvolder.

Nitocre.

Forvovne! som imod en Kongedatter tør
Saa gruesom fare frem!

Stryange.

O! hvilken Spot! jeg døer.

Nitocre.

At døe har du fortient og Død din Løn skal blive,
Vor Fader denne Hævn os over dig skal give;
Sit Banesaar du din Rhetea givet har;
Døe tusind gange, døe, Forræder og Barbar!
Du, som min Faders Huus formastelig vanærer,
Og Kongens Fiende selv til din Gemal begierer;
Men er der Straf endnu for skiendig List og Sviig,
Da skal Cyaxares ei spare den for dig.
(*hun gaaer.*)

Tredie Optrin.

Stryange, (*allene.*)

Hun raser – jeg forgaaer – Et Uveir sammentrækkes,
Som snart vil bryde ud – jeg meer og meer forskrækkes:
Hvad vil her blive af? hvor løb den Grumme hen?
Forlod mig uden Trøst og Raad og Hielp og Ven.
Ja Himlen, merker jeg, udruster sig til Vrede,
Den væbner sig med Hevn. Forgieves meer at bede!
Nei Bøn forbittrer kun. Velan, jeg altsaa er
Et Maal for Himlens Straf, en Skræk for Mennesker.
Hvor reen var ei den Ild, som før i Hiertet brændte;

Men den, som brænder nu, som Furier antændte,
Udmatter, ængster og fortærer Liv og Siel,
Forandrer Dydens Ven til Lasters nedrig Træl.
Fordømte Kierlighed! jeg for Zarine sukker;
Hun, som til Trods for mig sit stolteⁿ¹⁰ Bryst tillukker;
Og min Gemal! hvis Siel udøst i Kierlighed,
Opofret er for mig – uhørte Gruesomhed –
Jeg hende hade kan – Velan, jeg bør fuldende;
Og Verden lære skal mit Raserie at kiende.
Det koste hvad det vil – Zarine bliver min,
Alt skulle det end skee ved Mediens Ruin.

Fierde Optrin.

Stryange. Lorano.

Stryange.

Lorano kom, jeg vil udi dit Skiød udtømme
Min Qval – o! kunde jeg mig ikkun selv undrømme;
Hvor flyer jeg dog min Ven? Rhetea –

Lorano.

Hvad –

Stryange.

Hun veed.

Lorano.

Hvad veed hun, store Gud!

Stryange.

Hun veed min Kierlighed.

Lorano.

Det er forbie, jeg alt, endogsaa Haabet, mister.

Stryange.

Nitocre alting veed; – af Qval mit Hierte brister.
Hun kommer her og staaer og hører Dronningen,
Hun trodser mig og flyer strax til Rhetea hen.
Rhetea ganske vist med Suk og Taare løber
Og for Zarines Fod nedkaster sig og røber
Min Kierlighed, og jeg med Spot og Skiendsel maae
Rhetea miste og Zarines Haand ei faae.
Døm selv, Lorano, døm, hvad Vold min Siel maae lide:

Hielp nu din Ven og tal og giv et Raad i Tide!
Snart, snart, – du tier. – Nu velan! jeg fatter Mod.
Nu fandt jeg selv et Raad og det skal koste Blod.
(han vil gaae.)

Lorano.

Holdt, Herre! holdt! hvorhen?

Stryange.

Hvordan? vil du mig hindre

Udi Rheteæ Bryst mit Raserie at lindre?

Lorano.

Betænk! –

Stryange.

Forvovne! hvad? du mig bebreide tør? –

(Han trækker sin Kaarde)

Min Haand skal myrde den, som Mindste Modstand gjør.

Lorano.

Ved meere værdig Haand ei nogen myrdes kunde,
Ja Helte skulde mig en saadan Død misunde,
Stryange! stød kun til, udøs udi min Barm
Din Siels Forbittrelser, begrav kun her din Harm;
Men i min sidste Stund jeg til din Velfærd taler,
Og Følgen af dit Raad med sande Træk afmaler.
Rhetea dør; men mon det og forties kan,
At Kongens Datter er omkommet af sin Mand?
Nu kiender du jo før Zarines Tænkemaade,
Hun skulde aldrig meer antage dig til Naade:
Nei hun, Cyaxares og heele Medien,
Strax om din Undergang anraabte Himmelen.

Stryange.

Velan Lorano tal, bliv ved, hvad skal jeg gjøre?

Lorano.

Her hør Betænkning til – – –

Stryange.

En Torden i mit Øre!

Fat strax et Raad, du veed, hvor kostbar Tiden er
Og hvilken Marter jeg i knuste Hierte bær:
Du seer mit Raserie, saa grumt kan intet være

Som jeg jo prøve vil, jeg, som mod Dyd og Ære
Har soeret evig Strid; jeg iler meer og meer
Til større Grumhed og til nye Misgierninger.

Lorano.

Forlad dig da paa mig, jeg alting vil forsøge.
Jeg skal Rheteæ Frygt med gruesom Skræk forøge
Og sige hende, at hun vente maae sin Død,
Og at din egen Haand bereeder dette Stød:
Det hende til at flye Anledning nok skal give;

Stryange.

Men om Cyaxares – – –

Lorano.

Han skal bedraget blive.

Zarine giver dig sit Hierte og sin Haand,
Lad da Cyaxares opløse dette Baand.
Du til Zarine bør dig derfor strax forføye:
Maaskeeⁿ¹¹ Rheteæ Flugt snart skal min Helt fornøie. – –

Stryange.

Fornøie! – grumme Fryd! – Meeneeder som jeg er! –
Rhetea – – du din Dyd, jeg min Misgierning bær!
Hun flyer! og det for mig – mit Hierte snart maae smelte.

Lorano.

Jag al den Ømhed bort, som kun vanærer Helte.

Stryange.

Rhetea flyer! o! Gud! hun endnu har en Deel
Udi den Kierlighed jeg hende skyldte heel.
Lorano! kiere, siig – i det hun Flugten tager –
At jeg – o! grumme Striid – jeg hende dog beklager. –
Siig, at – jeg veed ei selv, – at Himlen var mig vreed
Og sendte mig til Straf en fremmed Kierlighed.
Jeg gaaer – for aldrig meer at see min troe Veninde;
Men gid hun maatte dog en Ven blant Guder finde!
Ja Himmel taaler du den Lastefuldes Bøn:
Da vær Rheteæ Trøst, giv Dyden værdig Løn.
Men hvad! skal Himlen vel en slig Begiering høre!
En Bøn jeg kunde selv men vil ei fyldestgiøre!
Hils dog – Lorano hils. – Fra min beklemte Siel
Frembær – jeg kan ei meer – frembær dog mit Farvel.

Lorano.

Jeg intet glemme skal, men glem ei selv Zarine.

Stryange.

Ah! dette grumme Navn er al min Qval og Pine
Hun med en gruesom Vold regierer i mit Bryst,
Jeg gaaer, vær, om du kan, Rheteæ Hielp og Trøst;
(han gaaer bort men vender om igjen)
Men hør Lorano! hvor vil du Rhetea føre?

Lorano.

Hun selv til Opholdsted og Flugt maae Anlæg gjøre.

Stryange.

Besørg, at ingen Vold Rhetea maatte skee,
Betænk, hun er dog den, jeg engang elskede.
Der var en Tid, da hun i mine Arme hvilte,
Og jeg var lykkelig, hver gang Rhetea smilte;
Der var en Dag, jeg soer ved Himmel, Hav og Jord:
I Guder! mon I da og hørte mine Ord!
Jeg bad, at Himlens Hævn mit Hoved matte knuse,
Og Havets Vrede mod mit bange Hierre bruse,
Og at jeg sank med eet need i Afgrundens Skiød:
Den Dag jeg hellig Eed med min Rhetea brød!
Hvi tøve Guderne, som hørte disse Bønner?
Retfærdig Himmel, du som Dyd og Last belønner!
Jeg skiælver for din Hævn, den Straf, du tøver med,
Udføres dog engang med dobbelt Gruesomhed.
Naar vil du vel slaae til og hvor skal jeg mig skiule?
Hvor er saa tyk en Muur? hvor er saa dyb en Huule,
Som mig beskierme kan imod din Vredes Magt?
Min Moder havde du mig død til Verden bragt!
(Han gaaer.)

Femte Optrin.

Lorano, (allene.)

Hans Hierte neppe sig til Dronningen bestemte,
Med Møie han endnu en kier Rhetea glemte;
Hvad Under? Hun som er saa yndig, dydig, smuk,
Hvis Hierte skulde vel ei offere hende Suk?
Som Solen glimter frem imellem steile Klipper,
Saa seer jeg Haabet alt; Og ei af Øine slipper
Mit Ønskes store Maal! jeg skal det engang naae;
Rhetea neppe vil Loranos Haand forsmaa.
Men see! der er hun selv: Mig Kierlighed bevæbne

Med din Fortryllelse! Bestem nu snart min Skiebne.

Siette Optrin.

Rhetea, Lorano.

Rhetea.

Er ei Stryange her? hvor er? hvad lider han?

Lorano.

Jeg til hans Lidelser ei Grunden vide kan;
Men har din Søster ei – – –

Rhetea.

Min Søster! hvad er dette?

Lorano. *(sagte)*

Endnu hun intet veed – – –

Rhetea.

Hvad skal jeg heraf giætte?

Lorano.

Jeg meener, om hun ei har søgt at trøste dig
Og havt Medlidenhed med en Ulykkelig?

Rhetea.

Min Graad aftørres ei, om heele Verden græder.
Er min Stryange tabt; da ingen Trøst mig glæder.
Forklar mig dog hans Qval, tal som vor fælles Ven,
Hvor er Stryange nu?

Lorano.

Han gik til Dronningen.

Rhetea.

Hvad meere! tal!

Lorano.

Hvem? jeg? man troer ei hvad jeg siger,

Jeg raader som en Ven, men er Barbar og Tiger.
Jeg viser Faren og det er Forræderie,
Blot ei din Rolighed for mit Bedragerie.

Rhetea.

Lorano bliv min Ven! tilgiv min Tvivl, jeg beder:

Ynk dog et Hierte, som kun føler Bitterheder,
Du veed, jeg elsker – – –

Lorano.

Ja, jeg altsaa tie bør

Og ei om din Gemal det mindste sige tør.

Rhetea.

Undfald mig ei min Ven! tal dog, jeg dig befaler.

Lorano.

Nu Himlen knuse mig, om jeg ei Sandhed taler,
Din Velfærd byder mig og bittert Had til den,
Som tør foragte dig, – – – og elske Dronningen.

Rhetea. (*hælder sig til Lorano og stønnende taler.*)

Og elske Dronningen – I Guder! hvilken Torden.
Nu qvaltes Haabet – ah! jeg segne maae til Jorden:
Den allerømmeste – den allerbeste – Mand
Sin Dyd – sin Kierlighed – sig selv forglemme kan.

Syvende Optrin.

Nitocre, de forrige.

Nitocre.

Ach! Ulyksalige! saa veed du da din Skiebne,
Gid Himlen selv din Siel med Kraft og Mod bevæbne.

Rhetea.

Veed du i denne Sag da og den rette Grund?

Nitocre.

Jeg, som har alting hørt udaf hans egen Mund?

Rhetea.

Nu er det alt forbie, jeg kan ei meere tvile:
Men lad mig endnu hen til den Forræder iile,
Min Ømhed, Graad og Suk ham giemnembore skal,
Og tage sidste Hævn for al mit Hiertes Qval.

Lorano.

Holt! holt! hvorhen! nei flye; thi før han dig ei møder
End han en Morderdolk udi dit Hierte støder,
Han søger rasende kun at forhindre dig,
At du hos Dronningen ei røbe skal hans Svig:
Flye strax, Prinsesse! flye

Rhetea.

Nei lad ham ikkun bade

Sin Haand udi mit Blod; jeg kan ham dog ei hade;
Han myrde mig, jeg dør, han naaer sit Øiemeed
Og jeg har fyldestgiort min egen Kierlighed.
(hun vil gaae.)

Nitocre.

For Himlens Skyld – – –

Lorano.

Betænk, du styrter dig i Fare.

Rhetea.

Men hvorfor skal jeg dog mit Liv til Smerter spare
Og tusind gange døe?

Lorano.

Nei Haab har endnu Sted,
Maaskee du skal endnu velsigne Kierlighed.
Jeg Sacers Dronning vil om alting underrette,
Og hun Stryange strax af Hiertet skal udslette.
Forskudt af hende han og fuld af Anger skal
Sig kaste for din Fod og blues ved sit Valg.
Flye derfor strax, om du ei vil et Offer blive – – –

Rhetea.

Nei naar han Hiertet først en anden kunde give,
Saa blir det neppe mit, min Død er alt bestemt!
Saa er jeg evig da af min Stryange glemt? – –
Nei jeg endnu engang mig kaster i hans Arme:
Hvo veed, selv Himlen skal sig over mig forbarme,
Bevæge den Barbar og Seier give mig.

Nitocre.

Nei flye min Søster flye, om du vil redde dig.

Rhetea.

Men om min beste Ven bør jeg saa hastig være,
At troe alt hvad enhver – – –

Nitocre.

Du Tvivl endnu kan bære;
Jeg nyelig hørte jo Zarines Kierlighed,

Og skjønt Stryange jeg med hæftig Bitterhed
Bebreidede sin Skam, han ei et Ord mig svarte:
Jeg saae Forvirrelsen. – – –

Rhetea.

Du intet meer erfarte?

Min Gud! er det Beviis mod den, som elsker mig?
Saa haaber jeg endnu at blive lykkelig.
Zarine elsker ham – kan det min Mand vanære?
Han intet svarer dig – hvad skal jeg deraf lære?
At han Bebreidelser koldsindig taale kan.
Og det er alt hvad du kan sige om min Mand.
Og jeg, jeg skulde flye? ney, dyre Ven, jeg iiler
For at omfavne dig. Og nu da Haabet smiler,
Jeg alting vove tør! var end Stryange vreed,
Han skal formildes ved Rheteæ Kierlighed.
(*Hun gaaer.*)

Ottende Optrin.

Nitocre, Lorano.

Nitocre.

Forblindet Kierlighed, som troer hvad dig behager!
O! Himmels giemte du din Vredes grumme Plager!
Til denne sorte Nat? den Ulyksalige!
O! mon jeg meer ei skal en elsket Søster see?
(*Hun gaaer.*)

Niende Optrin.

Lorano, (allene.)

Hvad er tilovers nu og hvilken gruesom Skiebne,
Som mod mit Ønske sig dog stedse vil bevæbne?
Min Kierlighed omsonst har alle Ting forsøgt;
Nu raser i mit Bryst Had, Elskov, Hævn og Frygt,
Rhetea vil ei flye, maaskee hun Seier vinder,
Strax alt mit Haab med eet igien paa nye forsvinder;
Maaskee jeg hendes Blod nu snart at flyde seer;
Men skielv Stryange da, jeg hendes Hævner er.
Jeg brænder, nei jeg maae med Magt den Sag udføre,
Som ei med Konst og List sig vilde lade gjøre;
Rhetea føres skal med Vold fra dette Sted
Og det skal lykkes mig, Trods Skiebnens Gruesomhed.

Ja Elskov! det er dig, som disse Raad mig giver,
Ved dig i mørke Nat nyt Lys mit Haab opliver;
Jeg snart Rhetea skal ved nogle Fanger see
Bortført fra dette Sted. Jeg derved reddede
Et Liv saa dyrebart; og de løsgivne Fanger
For Frihed takke mig. Stryange strax forlanger
Og faaer Zarines Haand. Rhetea reddet er
Ved mig, og have skal sit Livs Beskiermer kier.
Kort: jeg ved List og Vold en stor Velgiører bliver,
Ja mit Bedrag endog en Glands af Dyden giver:
Af dem jeg selv bedrog jeg faaer Velsignelser.
Kom Elskov, du mit Lys og min Veileder vær.

Ende paa tredie Optog.

Fierde Optog.

Første Optrin.

(Skuepladsen forestiller Stryanges Leir ved en lang Rad af Telte. Stryanges Telt staaer foran og er aabnet mod Tilskuerne. Der hænger en Lampe, og paa et Bord ligge endeel Skrivematerialier. For Resten er Skuepladsen mørk.)

Zarine, *(allene.)*

Ja jeg vil vove det og her allene vente,
Hør! er her nogen! tal!—o! hvis mig Himlen sendte
En fra Stryanges Leir! maaskee jeg torde faae
Den bange Tvivl oplyst, som mig om Hiertet laae.
Men hvorfor kan jeg dog ei ligegyldig være?
Skal jeg i dette Bryst en Ild, som denne, nære?
En Ild, som blusser op paa Tapperheds Ruin?
Hvo havde før en Siel, saa fuld af Mod, som min?
Med roeligt Øie jeg har kunnet Farer skue,
Og Helte skialv, saasnart jeg greb til Piil og Bue;
Men nu, beklemt og øm og kielen og forsagt,
Jeg tænker, sukker og tilbeder Elskovs Magt.
Stryange! ja du vandt, jeg føler her
(hun peger paa sit Hierte)

din Seier —

Men naar din Taushed jeg betænksom overveier,
Da burde Hiertet ei endnu bestemme sig:
Stryange! nei jeg maae, jeg bør mistænke dig –
Men søde Følelse! skal jeg mig selv fornægte
Og mod din kielne Lyst forhærdet, voldsom fægte.
Stryange har udi mit uerfarne Bryst
En alt for hældig Tolk; det er Naturens Røst.
Guddommelige Ild, som ulmer i mit Hierte,
Med hvilken himmelsk Fryd betaler du den Smerte,
Du foraarsager! – – jeg, eenfoldig, uforsøgt
Omfavner denne Qval, tilbeder denne Frygt. –
En Himmel i mit Bryst, en Flugt i muntre Tanker
Jeg stundom føle maae og stundom Hiertet banker,
Nu som i stille Drøm min Siel inddysser sig,
Nu længselfuld den fløi, Stryange! hen til dig.
Men grumme Følelse! om Dyden du vanærer!
Ja dersom nogen mig Stryanges Brøde lærer,
O! hvilket Hiertestød! det blev mig Dødens Bud:
Jeg seer til hvilken Strid jeg da blev fordret ud.
O! Elskov! skulde du mod Dyd i Hiertet stride,
Hvor vilde det dig gaae? Hvad maatte jeg ei lide?
Skjønt yndet af min Siel, du reene spæde Lyst,
Dog maatte give tabt for Dyden i mit Bryst;
Ja himmelsendte Dyd! mit Hiertes Herskerinde
Du bør, du maae, du skal mod Elskov Seier vinde,
Du fra min Ungdom var min Fryd, min Roe og Løn;
Viig derfor, Elskov viig, du Hiertets yngre Søn.
Men kunde disse to foreenes i mit Hierte,
O! Himmel, det var alt, hvad jeg af dig begierte,
Hvis ikke, styrk min Siel, gjør Dyden seierrig,
Ja, Himmel! lad mig ei vanære den og dig.

Andet Optrin.

Zarine. Rhetea.

Rhetea. *(som kommer ind uden at see Zarine, bliver staaende ved den eene Side og taler:)*

Saa veed jeg da min Dom, selv har han mig betaget
Min Tvivl, mit Haab og Trøst. Foragtet og bedraget,
Jeg dog endnu engang udruster mig med Mod;
Jeg vinder eller dør ved min Stryanges Fod.

(Efter disse Ord gaaer hun omkring for at søge efter Stryange, dog uden endnu at blive Zarine vaer:)

Saa skal jeg dog omsonst ham allevegne søge,

Og Nat og Eensomhed mit Hiertes Qval forøge,
Han er ei heller her, her seer jeg dog hans Telt,
Her vil jeg sætte mig og bede for min Helt.

Zarine, (*for sig selv.*)

Jeg Tiden gribe maae, nu er her Lys at hente,
(*til Rhetea.*)
Elskværdige, jeg troer at Himlen selv dig sendte.

Rhetea, (*ved sig selv.*)

O! det er Dronningen – –

Zarine.

Hid for at glæde mig.

Rhetea.

Den, som er fattig selv, gjør sielden nogen rig,
Den, som er trøstesløs, hvem skulde den vel glæde?

Zarine.

Hør Unge, Skønne, tal, hvad Aarsag til at græde?
Hvo er du? kiender du de Meders tappre Helt?

Rhetea.

Ja til min bittre Sorg – De Taare, jeg har fældt
For Heltens kiere Liv, da det for Sacers Piile –

Zarine.

O! grumme Frygt! ak! jeg begynder alt at tvivle;
Hvo er du? kiere siig – –

Rhetea.

Viid da min Fader er

Cyaxares, og jeg – – jeg har Stryange kier.

Zarine.

Stryange kier! hvordan, o! Gud mit Hierte banker;
Min Tvivl var grundet; men har han de samme Tanker
For dig? Og du maaskee fra ham et Løfte har?

Rhetea.

Et Løfte, hvortil Jord og Himmel Vidne var.

Zarine.

Ach! den Meeneder! men hvad Aarsag til din Smerte?

Rhetea.

Et ømt, men sønderknust, men giennemboeret Hierte,
En skuffet Kierlighed, en kier men troeløs Haand,
Et troefast knyttet, men et sønderrevet Baand,
En smuk og seierrig; men grum Medbeilerinde.

Zarine.

Og denne uden Tvivl er da din verste Fiende.

Rhetea.

Jeg hader ingen. – Nei hun vist uskyldig er.
Jeg let kan ynke den, som har Stryange kier.

Zarine. (*afsides*)

O! hielp mig Himmel dog mig selv at overvinde.
O! Gud nu gielder det at viise sig Heltinde.

Rhetea.

Hvad Strid, o! Dronning og al den Forvirrelse!
Skal jeg al Verden da i Dag bedrøvet see?

Zarine.

Du Dronning kaldte mig, jeg mærker du mig kiender.

Rhetea.

Det Ord faldt af min Mund, tillad at jeg fuldender:
Her til Forstillelse er ikke Tid og Sted;
En Ulyksalig for din Fod sig kaster ned;
Eet Ord udaf din Mund, min Død, mit Liv bestemmer.

Zarine.

Hvad! Kongedatter! nei din Fader du forglemmer;
Staae op og tal – –

Rhetea.

Du da o! Dronning her

Den allerømmeste blandt Elskerinder seer;
Fra Ungdoms muntre Aar, da Hiertet Suk ei kiendte,
En Glød oppustet blev, som snart en Ild antændte.
Den Ild omsider ud i heftig Lue brød,
Den Lue Næring fik og blusser til min Død;
Sluk den og Livet ud, det staaer i dine Hænder;
Men taaler du, at den for min Stryange brænder,
Fuld af Erkiendtlighed jeg skal velsigne dig,
Og glad tilgive ham – –

Zarine.

Forklar dig, kiere, siig,
Hvad fordring du og kan paa Heltens Hierte have,
Var ei Stryange meer af sine Løfter Slave?

Rhetea.

Ja du befaler mig – jeg neppe tale kan – –
Viid, den som elsker dig, o! Dronning! er min Mand.

Zarine.

Din Mand! o! grumme Sviig, hvad vover du Meeneeder!
Skielv for min Hævn! saa sandt som jeg Zarine hedder,
Min heele Kierlighed til Had forvandler sig,
Og det skal koste den Barbar en blodig Krig:
Han tør bedrage mig og sin Gemal forraade,
Vanære Dronninger, misbruge Kongers Naade;
Nei slig Forbrydelse forsones kun med Blod:
Op! tappre Sacer op! og sabler ned for Fod.
Mit Piilekogger, fuldt af drabelige Piile,
Alt svangert er med Hævn, og hver en Piil skal iile,
Stryange, til dit Bryst; med uforfærdet Mod
Jeg skal udtappe selv dit sidste Hierteblod.

Rhetea.

Din Vrede billig er, du bør til Krigen iile,
Udfør din Hævn mod mig og giv mit Hierte Hvile,
Din Vrede fordrer Blod og jeg vil ofre mit;
Spar kun Stryange –

Zarine.

Hvad? jeg skulde fordre dit?

Mod en uskyldig Barm mit Sværd sig aldrig vender;
Men naar Stryange jeg til Dødens Rige sender,
Jeg hævner Dyd og Eed, Natur og dig og mig.

Rhetea.

Mig knuser denne Hævn, jeg meer ulykkelig
Ved Livet – skulde da, endnu ved Døden være.

Zarine.

For den Troeløse kan du endnu Godhed bære?

Rhetea.

Du mod din Villie selv undskylder Heltens Sviig,
Den, som Zarine saae, kan let forglemme mig,
Det Sæders Lighed er, som troefast Venskab stifter;
Stryange, seer dit Mod og mandige Bedrifter,

Selv tapper, ærer han hos andre Tapperhed,
Hos mig han finder kun en kielen Kierlighed.
Lad mine Taarer da, lad disse Sukke røre
Din ædle Siel, betænk, du kan paa engang gjøre
To Hierter glade, spar nu min Gemal og mig,
Vi begge kappes skal om at velsigne dig;
Lad ei mit Hierte meer af Qval og Smerte bløde,
Betænk, om du mig tvang, at sørge mig til døde,
For dyrt betalte jeg Zarines Yndighed,
Som kom Stryange til, at glemme Pligt og Eed;
Selv Guderne sin Lyst udi Velgierning finde,
Viis dig i al din Glands og vær mig en Gudinde;
Tilgiv Stryange da og skiaenk mig ham igien!
Hvor stolt er ei den Roes, at ligne Himmelen?

Zarine.

Prinsesse! Du har lært Zarine ret at kiende,
Paa Dydens Alter skal i Dag et Offer brænde:
Jo meere Smerte det mit Hierte kostet har,
Jo meere dyrebart det og for Himlen var;
Jeg elskte din Gemal, hans Tapperhed optændte
De kiere Luer, som mit Hierte før ei kiendte;
Men denne Følelse, som nu min Vellyst var,
Sig i et Øieblik til Gift forvandlet har;
Jeg vilde hade nu – men Himlen det forbyde,
Jeg skal mig selv til Trods ei Hiertets Røst adlyde?
For Elskovs Svaghed og for Vredens Tyrannie
Jeg ligegyldig skal herefter være frie.
Ja Strid er al min Lyst og Seyer al min Ære,
At vinde mod mig selv, i Dag min Roes skal være;
Tag din Stryange du og Elskovs Vellyst nyd,
Jeg stolt indsvøber mig udi min strænge Dyd.

Rhetea.

Saa var da Rygtet ei, o! Dronning, overdrevet,
Nei, kun med svage Træk det har din Dyd beskrevet;
Saae du i dette Bryst, hvor høit du agtet er,
Og hvor min Siel, opfyldt af Glædens Følelser,
Til Himlen løfter op sin nye Velgiørerinde,
I min Erkiendtlighed din Løn du skulde finde,
Ja min udøste Fryd min glædedrukne Siel
Formaaer kun denne Bøn: Zarine leve vel.

Zarine.

Jeg altsaa har i Dag den største Seier vundet,
Og ved at glæde dig, langt større Glæde fundet

End den, jeg fordum fandt ved nye Erobringer,
Nu jeg min egen og mit Hierte Dydens er.
Men hvad Bebreidelse fortæner din Stryange,
Som vil forskyde dig og mig til Brud forlange?

Rhetea.

Undskyld en Skrøbelig – – –

Zarine.

Din Ømhed Vidne bær,

At han saa troeløs var, som du elskværdig er.

Rhetea.

O! du, som har begyndt, mit Ønske at opfylde,
Fuldend, lad Elskov her min Dristighed undskyld!
Kun denne Bøn endnu, jeg meer ei bede skal:
Døm mig lastværdig, men undskyld dog min Gemal.
Bebreidelser af dig hans Hierte giennemtrængte
Og at han var forraad af mig, han vist nok tænkte;
Maaskee – dog Himlen veed, det mod min Villie var – –
Uvidende maaskee jeg ham fortørnet har.
Mod mig han synes vreed, skønt Grunden til hans Vrede
Har han fortiet; men o! Dronning! tør jeg bede
At jeg mit Hierte frit for dig oplade maae,
Du selv en Krigsmand her, ved Navn Lorano saae;
I meer end tvende Aar for ham jeg Frygt har baaret,
Hans Hierte vist nok er af troeløs Elskov saaret;
Hans Falskheds sledske Sprog han stedse hvislede;
Mit Hierte sagde mig, det var Bagvaskelse.
Hvo veed, maaskee han mig Misgierninger tillagde
Og med behændig List til min Stryange sagde. – –

Zarine.

Og saadant skulde strax om dig Stryange troe!
Da maae en nedrig Siel udi din Elsker boe.
Kort sagt han ikkun lidt i Dyder dig maa ligne:
Bliv min Veninde du, og Himlen dig velsigne,
Ved Dyden lykkelig og i din Elskov glad,
Og værd en troefast Ven, som større Dyd besad.
(hun gaaer.)

Tredie Optrin.

Rhetea. (*allene.*)

Det var et Lynildslag; skal Hiertets Saar ei læges?

O! Himmel mon du dog ei ved min Nød bevæges?
Ach! vilde Dronningen kun mig strafværdig troe,
Undskylde ham, og os forglemme begge to.
Nei, jeg skal aldrig meer bestandig Glæde finde,
Du blev mig dog tilsidst en grum Velgiørerinde;
Du gav o! Dronning mig i Dag min Mand igien;
Men du fordømte ham som en uværdig Ven.
Ret som et Stjerneskud igiennem Mørket glimter,
Saa giennem sorte Skræk min korte Glæde skimter.
Jeg glad omfavner den; men faaer kun Mørket fat,
Og mig omringet seer af Sorgers tykke Nat;
Man giver mig min Mand berøver ham hans Ære --
O! Himmel kunde du mig dog de Grunde lære,
Hvorved at viise hver hans Dyd, Uskyldighed,
Jeg skulde glemme strax al min Gienvordighed;
Men see, der er han selv. O! Gud! hvad skal jeg gjøre!
Ach! Himmel styrk min Siel, lad mine Sukke røre
Hans haarde Hierte --

Fierde Optrin.

Stryange, Rhetea.

Rhetea.

Din Rhetea venter her,
Sin Siels Behersker! siig, er hun endnu dig kier?

Stryange.

Mig Tiden kostbar er --

Rhetea.

Ja heele Verdens Skatte
De dyre Øieblik ei kunde mig erstatte,
Som jeg henbringe maae ved min Stryanges Bryst.

Stryange.

Spar disse Favnetag. ---

Rhetea.

Nægt mig! ei denne Trøst,
Jeg ellers døer af Sorg --

Stryange.

Farvel!

Rhetea.

Du mig da hader!

Stryange.

Ja, slip mig eller jeg udi dit Blod mig bader:
Paa Krigens Skueplads har Kierlighed ei Sted;
Flye selv, Troeløse, flye! og al din Elskov med.
Du eller jeg maae flye. – – –

Rhetea.

Nei lad os begge tøve

Og denne kiere Haand mig Livet her berøve;
Saa døer jeg fyldestgiort. – I! Guder, ja jeg døer;
Men kun et Suk endnu! fortørnet Himmel, hør,
Et Suk for dig min Ven, min grumme Ven! jeg beder:
At Himlen aldrig vil saa mange Bitterheder
Udøse over dig, som du mig skiænket har;
Farvel, stød til, trods dig, jeg din bestandig var.

Stryange.

Nei jeg maae gaae – hvo kan mod disse Vaaben stride?

Rhetea.

Du skal ei kundeⁿ¹² dig af mine Arme slide.

Stryange.

Jeg gaaer, forund mig Roe og lev kun, men tilgiv!

Rhetea.

Jeg har tilgivet alt; men end mit usle Liv!
Er du ei meere min, da er mit Liv til Byrde,
Og du mig skulde kun med langsom Smerte myrde,
Nei hør dog denne Bøn: igiennemboer min Barm.
I det du støder til, velsigner jeg din Arm.

Stryange.

Jeg qvæles, hvilken Strid! mit Mod min Siel undfalder.
Kom Vrede, Hævn og Død, jeg eders Hielp paakalder;
Styrk denne svage Haand, udruster den med Had.
(han griber til sin Kaarde)

Rhetea. *(paa Knæe)*

Min Mand! jeg døer og vi for evig skilles ad.

Stryange.

O! Last, hvor er du svag! hvi skiælve disse Hænder!

Rhetea.

O! det er Kierlighed, som dette Stød afvender,
Du elsker mig endnu – – –

Stryange.

Ach! jeg fortvivle maae,
Du selv, du dræber mig, gaae bort o! Grumme gaae.

Rhetea.

Nei jeg er tryg hos dig og jeg har Seier vundet
Og du er min igien. Zarine har ei kundet – – –

Stryange.

Zarine hvad? hvordan?

Rhetea.

Det alt tilgivet er,
Hun er ei meere din, du har Rhetea kier.

Stryange.

Jeg er forraad, fortabt, Ulykker sig foreene,
For ved en samlet Storm at knuse mig allene,
Du har Zarine sagt – – –

Rhetea.

Kun at jeg elsker dig.

Stryange.

Og det er meer end nok, hun kiender da min Svig:
Du Grumme, ja du har, du har min Skam opdaget,
og al den bittere Qval mit Hierte foraarsaget!
Jeg veed ei hvad mig holt tilbage – – –
(han taget atter til sit Sværd.)

Femte Optrin.

Lorano, de forrige.

Lorano.

Himlen selv,
Du vilde dog vel ei – – –

Stryange.

Hvorhen, Forvovne, skiælv!

Tør du forhindre mig. – – –

Lorano.

Du selv mig skal berømme,

Og om min Dristighed det allerbeste dømme:

Din Vrede raser nu. – Rhetea kom følg med.

(Han tager Rhetea under Armen, som nødig følger, men i det hun gaaer, seer sig tilbage og taler følgende:)

Rhetea.

Forlade min Gemal saa længe han er vreed?

Stryange skal jeg gaae? glæd dog et saaret Hierte:

Et Ord udaf din Mund skal læge al min Smerte.

Et Ord! tal dog! tilgiv! jeg endnu høre kan.

Du tier, jeg forgaaer! Farvel min grumme Mand.

Siette Optrin

Stryange, (allene.)

Ja meer end grum! o Gud! du taaler dog paa Jorden

En Lastefuld som jeg! ney knus mig med din Torden.

Din Ære, Dydens Ret jeg nok fornærmet har,

Du eier ingen Straf, som jeg jo værdig var:

Dog – jeg har Æren tabt, fortient Zarines Vrede

Og hos Cyaxares om Naade maatte bede,

Saa fremt han hørte kun at jeg hans Datter her

Foragtet har, og havt hans verste Fiende kier.

Den qvæler mig med Suk, som jeg forskyde vilde,

Og den jeg elsker, kan jeg aldrig meer formilde;

Den jeg adlyde bør, med Hævn forfølger mig;

Er dette dog ei nok for at afstraffe Svig?

Jeg skal mit Hierte selv med Helvedangest plage,

Ja da jeg først et Skridt fra Dyden veeg tilbage,

Oprørtes i mit Bryst de sorte Sorgers Hav,

Hvor Fred og Haab og Trøst nedsank i bundløs Grav.

Syvende Optrin.

Stryange. Lorano.

Lorano.

Mit Anlæg færdigt er: jeg fire Sacer haver,

Som fik hver af min Haand sin Frihed, Sværd og Gaver:

De skulle bryde ind, Rhetea snappe bort,

Og jeg besørger, at de kunne komme fort.

Jeg vore Vagter har en stræng Befaling givet,
At holde sig herfra, og det skal koste Livet,
Om nogen denne Nat sig her indfinde tør,
Endog de Flygtende man ei paagribe bør.

Stryange.

Din Fliid er priselig, Lorano – men Stryange
Forloren er – –

Lorano.

Hvad nu? det er en Sacisk Fange,
Som, os uvidende, Rhetea røvet har;
Lad kun Cyaxares forbande den Barbar.

Stryange.

Nei – men Zarine veed – –

Lorano.

Lad hende alting vide,
Troe mig, hun ei saa let sin Elskov kan bestride,
Jeg veed hun elsker dig, og skjønt hun det fortrød,
Saa trodser Elskov tit mod det, Fornuften bød.
Man slaaer i Luen ned og Luens Kraft forøger,
Naar Elskov Modstand faaer, den kun Udflugter søger,
Hvorved at skuffe den bebreidende Fornuft,
Og blusser himmelhøit, saasnart som den faaer Luft.
Og hos det andet Kiøn tit heftig Elskov skaber
Ugrundet Haab, hvorved det Sands og Samling taber;
Zarine spørger ei, hvad List man her har brugt,
Hun hører hierteglad Medbeilerindens Flugt.
Gaae, tappre Helt, af Krig og Sorg og Elskov trættet,
Ind i dit Telt og sov, naar alt er vel forrettet,
Da skal jeg være her – Paa Sacers Dronning tænk!
(i det han gaaer, dog saa, at Stryange hører det.)
Om hende Søvnens Gud ham søde Drømme skienk!
(han gaaer.)

Ottende Optrin.

Stryange, (allene.)

Ja Søvn fornøden var; men Søvn er Himlens Gave,
Og Himlen er mig vreed; jeg vildsom her maae rave,
Hvor Nattens Spøgelser, Skræk og Fortvivlelse
Igiennem Mørket fælt til mine Sorger lee.
(han seer til sit Leie i Teltet.)

Ak! dette Sted var tit en Grav for Sorg og Møie,
Der sov jeg dydig før; nu tør mit bange Øie
Knap skimte did! o! Død! dit Billede jeg seer,
Og til en Pinebenk min Seng forvandlet er.
Min egen Gruesomhed forøger Nattens Mørke,
Fortvivlelse! du er den Gud, jeg nu maae dyrke,
Men du, Rhetea, som tilbeder Guderne,
Skal du og denne Nat i al sin Grumhed see?
Snart skal du føres bort og jeg er selv Medvider,
Jeg taale kan at Skræk dit Hierte sønderslider.
Ja reis til Ørkener, en Tiger der maaskee
Skal røres ved de Suk, som mig forhærdede.
Reis hen Uskyldige, lad mig et Offer være
For alle Guders Hævn. – Kom Søvn, du mig skal lære,
Hvad Straf mig forestaaer. Jeg skal i Drømme see
Rheteæ Dyd, min Skam, min Løn, mit Helvede.
(han gaaer ind i Teltet.)

Ende paa fjerde Optog.

Femte Optog.

Første Optrin.

(Skuepladsen er uden Forandring, som i det fjerde Optog. Stryange ligger i sit Telt, og sover.)

Stryange, *(allene i Søvn.)*

Rhetea døe – o! Skræk! – hvad Stød! – nei holdt – hun blegner –
Hun taber sig – o! hielp – forgieves – ak! hun segner –
Hun dør – –

(i det han siger disse Ord, vaagner han forskrækket og sætter sig op paa sit Leie, sigende:)

Jeg vaagen er – ja det en Drøm kun var.

Endog i Søvnens Skiød er jeg en grum Barbar.
Træt søger jeg om Roe; men Søvnens ængster, trykker;
Jeg sover Kræfter bort og drømmer kun Ulykker;
Jeg falder hovedkulds fra steile Klippe need,
Og til at sluge mig Afgrunden er bereed.

Hist brøle Tordener, her Lynildstraaler funkle
Nu sorte Skygger Soel og Dag med eet fordunkle.
Nu mig med voldsom Fart et Hav i Møde kom,
Nu falde Stierner ned, nu styrtes Jorden om,
Nu mod Rheteæ Barm jeg Morderdolken støder,
Jeg synes som jeg seer, at hendes Hierte bløder,
Det blodbestænkte Bryst, hvad Syn var det at see?
Ei Verdens Undergang mig saa forskrækkede.
(han gnier sine Øine og efter nogen Taushed siger:)
O! Søvn; hvor tit har jeg velsignet før din Hvile,
Man saae mig, træt af Krig, glad i din Arm at smile,
Duunvinget, silkeblød, du gleed paa Øiet frem,
Og hvisked: al din Sorg, dig selv Stryange glem.
Jeg sov og glemte alt; men nu min Søvn mig qualte,
Og Furier til mig kun Død og Angest talte.
Saa er der da, o Siel! for dig ei Hvile meer,
Naar endog Søvnen selv Rheteæ Hævner er; –
Men hør! hvordan? o Gud! mon det Rhetea være,
Som føres bort? – –

Andet Optrin.

(Tre bevæbnede Sacer føre Rhetea bunden imellem sig, og komme saa langt frem, at de kan sees af Tilskuerne, men ei af Stryange.)

En Sace.

Holdt her – –

Rhetea.

O Himmel! hvo vil bære
Medlidenhed med mig?

En Sace.

Holdt! her vi vente skal,
Indtil han kommer – –

Rhetea.

Hielp! Stryange svar mig! tal!
Er han ei i sit Telt, hvorhen skal jeg da raabe?
Af eder, Røvere, jeg intet har at haabe.
O! myrder mig kun her! jeg spares skal maaskee
Til større Qval endnu?

En Sace.

Dig intet Ondt skal skee.

Rhetea.

En grum Medlidenhed! Natur! hør disse Sukke!
O Jord! vil du dog ei for mig en Grav oplukke!
Jeg dig paakalde maae, end du min bittre Nød!
Und mig af Sorger træt at skiules i dit Skiød!
Ja, Jord! nægt ei min Bøn: nok Himlen mig ei hører,
Og blant de Levende min Suk ei nogen rører:
Ja grumme Nat, du som allene hører mig,
Frembring mit hæse Raab, og min Stryange siig:
At jeg ham elsket har, Trods alle Bitterheder,
At jeg endnu en Bøn for ham til Himlen beder;
Undskyld! o Himmel! at jeg mig fordriste tør:
Stryange var min Mand, jeg beder, sukker, dør –
Jeg kan til Himlen ei opløste bundne Hænder,
Mit Øie skimter op: og Hiertet Sukke sender,
I Guder, ynder ham, som eengang elskte mig!
Gid! skilt fra mig, han end maae leve lykkelig!
Forunder mig den Hævn, at før han Livet ender
Han mig uskyldig, troe, endnu engang erkiender;
Ja Himmel! vær dog ei til disse Sukke døv;
Glad dør jeg, naar min Mand velsigne maae mit Støv;
Jeg seer det kiere Telt! ak jeg forgaaer af Smerte:
Barbarer, dersom Suk bevæger eders Hierte,
Saa hører denne Bøn og bringer mig derhen,
Jeg der kun et Farvel vil skrive til min Ven –
Mig undes ingen Trøst! – For evig jeg forlader
Gemal og Fødeland og en graahærdet Fader,
Og Døden nægtes mig; uhørte Gruesomhed,
Min Mand, var dette Løn for al min Kierlighed.
Uhyrer! ender dog det Liv, som mig besværer,
Min Siel i Suk og Qval og Angest sig fortærer;
Hør tomme Telt og svar, hør Himmel, Jord og Nat,
Ynk den, som er af Gud og Mennesker forladt.

Tredie Optrin.

(Imod Slutningen af Rheteæ Tale seer man bag paa Skuepladsen Lorano, uddeelede stumme Forholdsregler til en Sace,¹¹³ som just i det Rhetea siger det sidste Ord, løber til de forrige og raaber:)

En Sace.

Flye! flye!

(Og derpaa haste de i samme Øieblik bort med Rhetea. De tabe sig strax i Mørket.)

Fierde Optrin.

(Lorano, som er kommen længere frem paa Skuepladsen, og Stryange, som kommer forvirret ud af sit Telt.)

Stryange.

Holdt! holdt! – (til Lorano.) kom! kom!

Lorano.

Tøv, Herre! tøv! jeg beder!

Stryange.

Strax slip mig, eller døe!

Lorano.

Til Døden jeg bereder

Mit uforsagte Bryst. – –

Stryange.

Kom, følg mig, siger jeg.

Lorano.

Betænk dig Herre dog!

Stryange.

Hvad? du adlyder ei?

Lorano.

Jeg har adlydet dig, elsk nu kun frit Zarine.

Stryange.

Lorano, spar min Siel for denne grumme Pine.

Lorano.

Hvad Pine! Kierlighed kun her det Offer var – –

Stryange.

Tie, gaae, Rhetea hent, flye strax –

Lorano.

Betænk du har

Begiært Zarines Haand; dit Ønske hun opfylder,
Og Sacers heele Hær dig snart som Konge hylder.
Kort, Æren vinker og din Elskov – –

Stryange.

Nu velan – –

Dog nei – o Strid! – o Qval! jeg dog ei taale kan
At den jeg elskte før, Barbarers Bytte bliver,
O! hendes Suk endnu mit Hierte sønderriver;
Indhent mig hende strax, hun ei mishandles bør
Af disse Røvere – skielv du, saafremt hun dør
Ved din Seendrægtighed. Nok sagt. Du bør adlyde.
(*Lorano gaaer.*)

Femte Optrin.

Stryange, (*allene.*)

O! kunde jeg dog kun de grumme Lænker bryde,
De Lænker, jeg til Trods for Dyd og Troeskab bær;
Forbandet Elskov, du mit Hiertes Bøddel er.
Forbandet var den Dag, jeg hid til Krigen ilte.
Forbandet Øieblik, da Sacers Dronning smilte
Den første gang til mig. Den Smil i Hiertet skiød
En galdeblandet Gift, Had, Elskov, Mord og Død.
Nu nok et Stød – –

Siette Optrin.

Zarine forvirret. Stryange.

Zarine.

Tilgiv, din Roe jeg dig betager,
Trods Nattens Mørkhed jeg og dig til Trods opdager,
Din List, din Gruesomhed. Rhetea føres bort!
Og du tillader det?

Stryange.

Hvordan? jeg som har giort
Fuldkommen Anstalt til at bringe dem tilbage!
At dine Sacer mig saa skammelig bedrage,
Og røve – –

Zarine.

Nei Barbar, din egen grumme Haand
Vist har til skiendig Vold løst disse Fangers Baand.

Stryange.

Forvovne Tale! jeg, som aldrig disse Slaver
For mine Øine saae. – –

Zarine.

Nu vel, Maaskee du haver
Befalning givet. – –

Stryange.

Nei, o Dronning! du skal see,
(*afsides.*)
Men hvad om dette skeer? at man indhentede
Dem som – –

Zarine.

Ja dig til Trods maaskee de skulle blive
Af mig indhentede; men hør, at sønderrive
Et Baand, som Eed og Dyd og Tiden knyttet har,
At hade, skuffe den, hvis Hierte færdigt var
Af Ømhed, Troeskab, Sorg og Dødens Qval at smelte,
At være Tiger til de Taarer, som hun fældte,
De Taarer, som mit Had mod dig formildede,
Og i bedragne Bryst min Vrede standsede;
Forraade sin Monark, en Helt af Aar og Krige
Og Møie træt! Af Lyst til Kongenavn og Rige
Ved blot Tvetydighed at ville gjøre ham
Mistænkt, forhadt af mig til Skiul for egen Skam,
At byde mig en Haand, som skulde mig vanære,
Min unge muntre Siel al Elskovs Qval at lære,
Forstyrre Sindets Roe og friste Dyden selv,
Var det ei Brøde nok? Barbar! Forræder skielv,
Skielv for min Hævn – dog nei, du neppe Hævn fortiente:
Men blot Foragt. Min Siel en hellig Lovsang sendte
Til Himlen, at den dog min Haand beskiermede
Mod et uværdigt Baand – –

Stryange.

Ja Grumme, vil du see
Din Ære hævnet, kom, mit Hierte jeg bereder,
Ja kom! befrie mig selv fra disse Bitterheder,
Hvortil du Aarsag er. Din Tale mig har bragt
Til grum Fortvivlelse – nei Dronning, din Foragt
Nye Ild, nyt Raserie udi min Siel antænder:
Til Mord og Nederlag hver Søene sig anspænder.
Ak! Grumme! gid du stod i Spidsen for din Hær,

Du skulle føle da min Vredes Virkninger,
Flye snart, o sorte Nat, kom Dag, at jeg maae iile
Til Krig, til Blod og Død imellem Sværd og Piile,
Da skal din Skiønhed ei beskierme meer din Barm.

Zarine.

Nei, men min Tapperhed, min Bue, Sværd og Arm,
Og Himlen, Dydens Ven og alle Lasters Fiende
Skal stride selv for mig.
(*hun gaaer.*)

Syvende Optrin.

Stryange, (*alleene.*)

Det var min Elskerinde,
Den, som jeg før tilbad; meer grum end en Løvinde,
Hun sønderrev mit Bryst; ja Laster straffes bør:
Hvad er tilovers nu? kun at Stryange dør;
Men er og Døden nok til Hævn? Dyd, Elskov, Ære!
Forsones I ved Blod? maaskee min Geist skal være
Et evigt Offer for de grumme Furier?
Jeg synes som jeg her den sorte Afgrund seer,
Og Dødens Riges Svælg med graadig aabnet Strube,
Mig som et Offer strax med eet at ville sluge;
Jeg seer den bleege Frygt, jeg seer Misundelsen,
Jeg seer den bange Tvivl og Avinds beste Ven,
Had, Spliid, Fortvivlelse og alle Helveds Plager
Med kolde Latter at anhøre mine Klager,
Jeg seer mig selv blant dem; min Geist, forjaget, mat,
At brøle, tumle sig i Evigheders Nat.
Og dette Svælg jeg seer alt i mit Hierte brænder;
Hver Plage i mit Bryst sin egen Ild optænder;
Og disse Luer, der med eet forsamle sig,
Som Ild-Orcaner mod hverandre føre Krig.
Rhetea! Ja din Dyd er hævnet: en Bedrager
Faaer her sin rette Løn; dog disse bittre Klager,
Og denne Smertes Ild jeg for Rheteæ Fod
Udøse burde. Ja hun burde see mit Blod
At rinde, for at troe, at Himlen Laster straffer,
Og Dyd sin fulde Ret mod Svig og Vold forskaffer;
Jeg burde sige dig, Rhetea, før jeg dør,
At jeg forbandes og at du velsignes bør.
Ja af din egen Mund Forbandelser at høre,
Nu kun tilovers var, bitter nok at giøre

En grum Meeneeders Straf. Dog, hun for dydig er;
Hun var i Stand endnu maaskee at have kier
En klippehaard Barbar; men aldrig meer jeg bliver
Et saadant Hierte værd. Om hun mig end tilgiver;
Om hun velsigner mig: en slig Oprigtighed
Min Brøde større gjør, og Himlen meere vred.
Ja kom, Rhetea! kom, din Dyd min Straf skal krone,
Og Straffens Gruesomhed dit Hiertes Qval forsone,
Nu flyer jeg hen til dig, for ved dit ømme Skiød
Mig selv med egen Arm at give sidste Stød.
(*Han gaaer.*)

Ottende Optrin.

(*Lorano, som har kiget frem ved det sidste af Stryanges Tale, men ei turdet komme frem førend han var borte*)

Lorano, (*allene.*)

O Gud! Fortvivlelsen hans stolte Siel betager,
Og jeg! hvor flyer jeg hen? man dog tilsidst opdager
Min List. Stryange nu af Dronningen forhadt,
Vist henter sin Gemal; men hør mig, sorte Nat:
Bedæk med dobbelt Mørk og usædvanlig Skygge
De Sacer, som min Skat bortførde, lad dem trygge
Igiennem tykke Skov opnaae bestemte Sted;
Men svage Haab! ham som, optændt af Kierlighed
Af Had og Raserie, formodentlig udsender
Erfarne Sacer, som hver Stie, hver Hytte kiender,
Maaskee han hende mig til Trods indhentede,
Jeg maatte da mit Haab med eet bedraget see,
Og søges hun omsonst, da veed jeg før min Skiebne,
Min Død er vis – Dog – Hvad? nyt Haab, jeg vil bevæbne
Mig mod min Skiebnes Magt med nye Forbrydelse
Endnu et nyt Bedrag min Sviig udfordrede:
Stryange siges skal, at hans Rhetea hviler
I Dødens Arm; ja strax jeg hen til Vagten iiler,
Den dette Budskab til Stryange bringe bør:
Han meer ei søge skal og selv maaskee han dør.
Ja dette lykkes – men –ⁿ¹⁴

Niende Optrin.

Nitocre, Lorano.

Nitocre.

Lorano! Dig jeg finder

Saa roelig her. Hvordan? Skal man da uden Hinder
Min Søster røve bort? Forræder! som du er.

Lorano.

Det er omsonst.

Nitocre.

Hvordan? tal!

Lorano.

Ak! hun er ei meer.

Nitocre.

Hun er ei meer! o Gud! min alt for kiere Søster!
Din Siel og min var eet, nu intet meer mig trøster.
Hun er da død? ved hvem?

Lorano.

Zarines egen Vagt

Indhenter Røverne; her bruges Magt mod Magt;
En ulyksalig Haand den grumme Bue spænder.
Jeg kan ei sige meer. --
(*Hun gaaer.*)

Tiende Optrin.

Nitocre. (*allene.*)

Af Had mit Hierte brænder

Imod Stryange selv, han List og Vold har brugt;
O grumme Kierlighed! er det din bittre Frugt?
Er dette Troeskabs Løn? da gid mit Bryst maae være
For Elskov evig lukt! Sorg skal min Siel fortære,
Og du, Cyaxares, min ømme Fader skal
Opleve dette Stød, for dog at døe af Qval!
Skal jeg min Fader see af Thronen ned at segne,
Og bleeg af Alder før, end meer af Sorg at blegne,
Og døe udi min Arm. O Gud! et dobbelt Stød
For mig Elendige. Det blev Nitocres Død.

Ellevte Optrin.

Stryange, Nitocre.

Stryange.

Lorano findes ei; og ingen Stjerne lyser
I dette grumme Mørk.

Nitocre.

Der er han. Ak! jeg gyser – –

Barbar! Du lever dog endnu blant Mennesker,
Du, som Naturens Skræk og Dydens Bøddel er.

Stryange.

Spar kun din Bitterhed, Natur og Dyd skal hævnnes:
Reis til din Fader strax, og naar Stryange nævnes,
Da siig: han Ære, Dyd og Elskov krænket har;
Men siig: han kiendte selv, at han Forræder var.
Siig den Graahærdede: at jeg har Seier vundet,
Og midt i Seieren min Morderinde fundet;
Siig dog at hun var viis, stærk, tapper, dydig, skion:
At jeg fortryllet blev, og at fortiente Løn
Min Arm mig givet har – –

Nitocre.

Hvad Trøst kan det vel være,

At du dit Liv har endt? Sorg skal ham dog fortære;
Ved en Forræders Død min Fader aldrig kan
Sit Tab oprettet see – –

Stryange.

Velan, saa siig at han

Mit Støv forbande skal og alle Guder sige,
At de maae hævne ham endog i Dødens Rige,
Og mod min grumme Geist med alle Plagers Hær
Udruste sig. Mon han til Hævn kan fordre meer?

Nitocre.

Til Hævn var dette nok; men ei til Trøst: en Fader
Dog har sin Datter tabt. Den svage Rest han hader
Af sine Dage, som maaskee tilovers var,
Han, som saa inderlig min Søster elsket har.

Stryange.

En Faders Æmhed hun skal stedse værdig være,
Og Alders Byrder med en svag Graahærdet bære.

Nitocre.

Barbar! hun er ei meer. Du veed det ei maaskee.

Stryange.

Hvordan, hun er ei meer?

Nitocre.

Nei: Disse Røvere

Angrebne bleve: Strax en Sace Buen spændte,
Rhetea, din Gemal! Min Søster Livet endte.
Der er din Seier: jeg endnu omfavne bør,
En Søsters blodig Barm.— —
(Hun gaaer.)

Tolvte Optrin.

Stryange. (*alleene.*)¹¹⁵

Nu er det nok; jeg dør.

Forbandet være dog den Arm, den Piil og Bue,
Som endte hendes Liv. Saa skal jeg meer ei skue
Dig blant de Levende. Ja naar du kronet gaaer
Iblant Gudinders Flok, hvor Dyd Belønning faaer,
Da skal du sige dem, at jeg var en Meeneeder,
Og glad forglemme der de grumme Bitterheder,
Hvormed jeg fyldte her dit sorgbeklemte Bryst,
Og kan du høre det, da skal min huule Røst
Op fra min Afgrunds Svælg hen til din Egn udbrøle
Den Angest, Skræk og Qval, som jeg for dig maae føle,
Og mine Plager skal bevidne til din Fryd,
At Himlen straffer Svig, som den belønner Dyd.
Mit Navn blant Mennesker en Skam og Skræk skal være.
Den store Sandhed dog man af min Død skal lære:
At Elskovs Tyrannie Ulykkers Moder er;
Jeg Vidnet i min Barm til Dødens Rige bær.
Kom Hævn og Raserie! kom Død frem af din Huule,
Kom, styrk min Arm og gid en evig Nat maae skiule
En skiændig Krop, som var kun Lasters Boelig før,
Hvis ikke, den til Rov for Udyr være bør.
Ja sorte Billeder sig for mit Øie trække,
Og Hiertet bæve maae; men Nattens mørke Dække
Bør skiule dette Syn. Kom Afgrund, aabne dig,
Her er dit Bytte, kom, du skal fortære mig.
(Han tager en Dolk ud af sit Belte.)
Farvel forhadte Liv, jeg Dagen meer ei skuer,
Jeg trodser Evighed og al den Skræk, mig truer.
Rheteæ Død og Dyd og Troeskab hævnnes bør:

Natur, skiælv – –
(han støder til.)

Det er giort. O Smerte! ak! jeg dør.

Trettende Optrin.

(I det han støder til, sees bag fra Skuepladsen at komme Zarine, Rhetea, Nitocre, Lorano og de fire Sacer, alle fem i Lænker og Soldater paa begge Sider med Fakler.)

Rhetea.

Holdt! holdt! – –

Nitocre.

O! Grumme holdt!

Zarine. *(som imodtager Stryange i det han falder.)*

Det er forbie.

Rhetea.

Stryange!

Stryange.

Kan en fornærmet Dyd vel større Hævn forlange.

Rhetea.

Din Brøde var forladt, Barbar! jeg elsker dig.
Din sidste Gruesomhed allene myrder mig.

Stryange. *(rykkende sig ud af Zarines Arme.)*

O Dyd! jeg elsket dør.
(i det han siger disse Ord, falder han ned.)

Rhetea.

O Dronning! end min Smerte

Det Blod, som rinder der, det rinder fra mit Hierte.
Mig Verden øde blev og Livet selv en Død,
Min svage Dyd ei kan udholde dette Stød.

Zarine.

Mit Hierte rives hen, mig selv jeg neppe kiender.
Af Sorg og Had og Nag hver Sielens Evne brænder.
(til Rhetea.)
Hvo føler ei din Nød? knap Guder kunde selv
Dig uden Taarer –
(til Lorano.)

Men du Forræder, skielv!
Mit Had mod dig er Pligt. Din Falskhed er opdaget,
Al denne Sorg har du, du eene foraarsaget.
Dig skal jeg vel – Men jeg, mon jeg uskyldig er?
Jeg blues selv derved! jeg Helten havde kier.
Dog – bliver denne Lyst mig til Misgierning regnet,
Da evig Elskov staae blant sorte Laster tegnet.

(til Rhetea.)

Kom nu, Prinsesse! viis du Kongedatter er,
Sæt Dyd i fulde Lys og Modgang taalig bær.

Rhetea.

Mit dybe Hiertesaar kan aldrig meere læges;
Men hver, som Hierte har, bør ved min Nød bevæges,
Jeg aldrig bliver glad og væmmes kun ved Trøst,
Snart Sorg mig qvæle skal; jeg dør ved dette Bryst.
(hun kaster sig ned ved Siden af Stryange.)

Ende paa det femte og sidste Optog.

Noter:

- [n1.](#) Over] *rettet fra: over (trykkfeil)*
- [n2.](#) Stryange] *rettet fra: Styange (trykkfeil)*
- [n3.](#) overvinde.] *rettet fra: overvinde (trykkfeil)*
- [n4.](#) Dyd.] *rettet fra: Dyd (trykkfeil)*
- [n5.](#) Meeneder.] *rettet fra: Meeneder (trykkfeil)*
- [n6.](#) forhærdet.] *rettet fra: forhærdet (trykkfeil)*
- [n7.](#) forvolde.] *rettet fra: forvolde (trykkfeil)*
- [n8.](#) Guderne.] *rettet fra: Guderne: (trykkfeil)*
- [n9.](#) bereed.] *rettet fra: bereed (trykkfeil)*
- [n10.](#) stolte] *rettet fra: stol e (trykkfeil)*
- [n11.](#) Maaskee] *rettet fra: Maaskeee (trykkfeil)*
- [n12.](#) kunde] *rettet fra: knnde (trykkfeil)*
- [n13.](#) Sace,] *rettet fra: Sace. (trykkfeil)*
- [n14.](#) men –] *rettet fra: men (trykkfeil)*

n15. (alleene.)] *rettet fra:* (alleene. (trykkfeil))

Johan Nordahl Bruns *Zarine* er lastet ned gratis fra bokselskap.no